

ek

**nnal zárták
oni Hyde-
edélyezett
li éhség-
gyűlését**

22. A Scotland
társasági intézkedé-
s munkanélküliek
idejére. Tíz ezer
szolgálatra be-
tan engedélyezték
tását, de az egész
nal zárják körül.

**odik a Cseljuszkin
zós személyzete**

Moszkvai jelentés
oplán elszállított a
zakaszám, amelyen
elsüllyedt jégtörő
jégtáblán tartó-
tadtak leereszked-
tádó útján össze-
hajótorítottakkal. A
gy rövidesen más
kell keresniük.
edezik és alig áll
bájának. A mai
oplánok újra meg-
ek megközelítését.
adatok, hogy a le-
biztonságba he-

**nyomtalanul
ti szállodából**

Cernautból je-
elután odaérke-
Herta ódaérke-
Bereovici a Str.
szállt meg egy
reit ott elhelyez-
Amikor dolgai
a szállodába.
a két leánykat
rendőrség keresi

**olasz külügyi
dapesten?**

Neue Freie Pres-
sz külügyi állam-
rdésekről tárgyal

problémája.
zdasági viszony
ge Olaszország,
szág között.
ény által terem-
varország és a
aciái viszony fel-

2. Suvich olasz
történelmében
it Gömbös mar-
és Kánya mar-
tel.

ballszakszövetség el-
tály valamennyi
25-én délelőtt
al. Victoriei 10.)
ontos értekezleten
meg.

náci vezetőket a
Berlinből jelen-
a napnak tizen-
amelyen Hitler
szocialista prog-
egész területén
ni a politikai ve-
hűségére. Berlin-
tikai vezető fog

és Lapkladó Rt.
Baron L. Pop 18.
-77.

at

Taxa postală
plăte în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollar. Hír-
désnek díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Mille 7.

Ára 5 lej

Szombat, 1934 február 24.

5694. ÉV
ADAR 9.

XVII. ÉVF.
44 SZÁM.

A német zsidók sorsa

A L'Europe Nouvelle írja:
„Mindazok a hírek, amelyek Németor-
szágból érkeznek, világosan bizonyítják,
hogy a német zsidók szenvedése távolról
sem ért még véget. Az új, zsidókra vo-
natkozó rendelet, amelyet a Frick irányí-
tása alatt álló birodalmi belügyminisz-
terium dolgozott ki, talán lehetővé teszi
néhány szerencsés számára a megmen-
ekülést, de a félmillió zsidó javarésze, kis-
kereskedők, szabadfoglalkozásúak, alkalm-
mazottak és munkások arra vannak ítél-
ve, hogy fokról-fokra elproletarizálódjan-
ak. A proletárok, akik tulságosan gyen-
gek ahhoz, hogy maguk erejéből feltart-
sák ezt a romlást: vagy elpusztulnak,
vagy keresik azt a megoldást, amelyet
hetven ezer testvérük már megtalált: az
emigrációt. Már most: tudni kellene, mi-
lyen álláspontot foglal el a horogkereszt
ezekkel az áldozatokkal szemben? Elő-
nyösebbnek látja majd visszahozni, vagy
ellenkezőleg: áthajtani őket a határon
tízegestől? Hogy erre megfelelhessünk,
tisztában kell lennünk vele, hogy a né-
met kormány még évek múlva sem lesz
kepes munkát adni a munkanélküliek
millióinak. Az ország belső piaca gyenge
marad. A német árak kivélti lehetősége
szüntelenül csökkenni fog annyival, a
mennyire a verseny elfoglalja az orosz
és tengerentúli piacokat. Ami a német
diplomáciát illeti: ismert tehetése, hogy
nőveli a nehézségeket, ahelyett, hogy
csökkentené azokat, és a hitlerizmus,
hogy leplezze az események logikája szer-
int következő tényeket és vereségeket:
kényszerülve érzi majd magát a propa-
ganda nagydobjának erősebb megszólal-
tatására. Újabb az antiszemitizmust fog-
ja igénybe venni, de ezuttal még brut-
tálisabban, mint valaha. Ahelyett, hogy
munkát és kenyeret adna a népnek, a
kormány új szenciációkat kínál, mond-
ván: „Tul sok a táplálni való zsidó szá-
m. Órizzuk a gazdag zsidókat, azokat, akik
bennünket elszegényítettek tuszokként,
ami pedig a többieket illeti — keressék
szerencsésüket akárhol, csak ne nálunk.”
Ez így nem ezrével, de százezérekkel lesz-
nek zsidók kénytelenek elhagyni hazá-
jukat. Nem kétséges: hogy a kormány
megtalálja a szükséges erőket a törté-
nelemben példátlan rendszabályok igazo-
lására.”

Megint Stavisky

Az utóbbi hónapok lázas és robbanó
szenciációi között fantasztikus méreteivel
emelkedett ki a Stavisky botrány. Fel-
nyitotta az emberi mohóság, a hiszékeny
ség és a kishitűség zsilipjeit, aztán ki-
szélesedett hatalmas politikai demonstrá-
cióvá, amelynek során megálltunk a nagy
szakadékok, ami a francia társadalomban
most alakult ki. Eddig az volt a hitünk,
hogy Franciaország az egyetlen ország,
amely zárt területen tudja kielégíteni
minden szükségletét. Gabonáját, borát,
tűzifanyagát a hazai termékből tudja
kiközölni ruházódását és ipari szükség-
leteinek nyersanyagát a gyarmatokból.
Egy réteget bőségben tart a francia ál-
lam, egy másikat, a középosztályt jómód-
ban és biztonságban, a kispolgárt és
munkást egyszerű, de biztosított körü-
lmények között. A legboldogabb ország-
nak tudtuk Franciaországot, míg a leg-
utóbbi események megmutatták, hogy itt
is erjedőben vannak a dolgok és kezdő-
dik korunk súlyos, nagy problémája —
a válság.

De Franciaország roppant erejére,
energiájának szinte kifogyhatatlannak lát-
tású vitalitására mutat, hogy gyorsan el-
tudta intézni politikai válságát. Most
azonban megint csak az a látszat, hogy
Franciaországban rend van.

Csak látszatra. Mert a Stavisky-ügy
ismét előtérbe bukkant és pedig pokolian
bűnös formában. Díjon közelében egy
nappal azelőtt, hogy ország-világ közvé-
leménye tisztán láthatott volna a Sta-
visky-ügy rejtelmeibe, meggyilkolták Al-
bert Prince törvényszéki bírót, akire rá-

Nem esett szó Suvich budapesti tárgyalásain az olasz-osztrák- magyar vámunióról

**A Neue Freie Presse és a Fasiszta Lavoro Suvich budapesti
tárgyalásainak jelentőségéről**

Franciaország az Olaszországgal való megegyezést fogja ajánlani a kisantantnak?

Budapest, február 23. A Neue Freie
Presse vezető helyen foglalkozik Suvich
államtitkár budapesti látogatásával,
amelyről a következőket írja:

A nemrégiben előbb Bécsben, majd
Budapesten folytatott barátságos meg-
beszélések és az olasz államtitkár mostani
budapesti látogatása között kétség
telenül szoros összefüggés van. Rómá-
ban gazdasági szempontból már hossz-
szabb idő óta élénk érdeklődés mutat-
kozik a Duna középső folyása mentén
fekvő két ország együttműködése iránt.

Budapesten éppugy, mint annak ide-
jén Bécsben, a még kiaknázható gaz-
dasági lehetőségekről lesz szó és tudva-
levőleg tárgyalnak majd arról a terv-
ről is, hogy a megbeszéléseket esetleg
háromasban folytassák és ebből a célból
a három miniszterelnök Rómában talál-
kozzék. Ez a közös megbeszélés valój-
ban világos kifejezése lenne a három
állam között fennálló szoros kapcsolat-
nak. Nyilvánvaló azonban, hogy ezek a
kérdések összefüggésben vannak az ál-
talanos európai fejlődéssel. Ausztriá-
nak nemcsak gazdasági, de politikai
megnyugvásra is van szüksége.

A Nagy-Britannia, Olaszország és
Franciaország kormányai által kiadott
közlemény szerint a három kormány
egymás között folytatott tárgyalásai
megmutatták, hogy mind a három állam
szükségesnek tartja Ausztria függet-
lenségének és érintettségének a szer-
ződéses értelmében való fentartását. Itt
van még a leszerelés kérdése, amelynel
Ausztria érdeke az, hogy Ausztria
számára is nemcsak elvben, hanem

gyakorlatban is kifejezésre jusson az
egyenjóság. Az elmúlt két hét esemé-
nyei után most újból a külpolitikai fej-
lemények lépnek előtérbe és éppen a
Budapestről érkező hírek újból azt bi-
zonyítják, hogy a legfontosabb dönté-
sek korszakába jutottunk.

Az olasz lapok is hosszasan foglalkoz-
nak Suvich olasz külügyi államtitkár
budapesti látogatásával, amelyet külö-
nösen az ausztriai események miatt
nagyjelentőségűnek tartanak.

A Lavoro Fascista szerint téves an-
nak feltételezése, mintha magyar-osztrák-
olasz vámuniót készülnének létre-
hozni. Erre nincsen szükség, a szoros
gazdasági együttműködést enélkül is
meg lehet valósítani. Az együttműkö-
dés nem irányul Németország ellen. A
németeknek — írja a lap — meg kell
végre értenük, hogy az olasz külpoli-
tika sarkalatos pontja Ausztria függet-
lensége.

Genf, február 23. Puhatólózások in-
duáltak meg abban az irányban, nem
lehet-e Olaszország és a kisantant kö-
zött közeledést létrehozni, mert talán ez
volna a leghelyesebb útja Ausztria füg-
getlensége biztosításának. Nem tartják
kizártnak, hogy Benes római útja még-
is meg fog valósulni.

A hágai lapok jelentései szerint fran-
cia kormánykörökben a középeurópai
helyzet megnyugváshoz juttatása érde-
kében azt fogják ajánlani a kisantant-
nak, hogy sürgősen egyezzenek meg
Olaszországgal, mert ideje a béke, rend
és nyugalom helyreállításának.

Eden főpecsétör befejezte berlini tárgyalásait

**Berlinben meg vannak elégedve Eden tanácskozásainak
eredményeivel**

Berlin, február 23. Eden angol főpe-
csétör befejezte berlini tárgyalásait.
Tegnap kihallgatáson jelent meg Hin-
denburg elnök előtt, majd tárgyal-
t meg Francois Poncet berlini francia
nagykövettel.

Az angol kormányfő reggel el-
utazott Rómába, ahol már berlini ered-
ményei alapulvételével fog tárgyalni.
Német politikai körökben meg van-
nak elégedve Eden berlini megbeszé-
léseinek eredményeivel. A kilátások a
leszerelés problémája körül kezdenek
kedvezőbben alakulni.

London, február 23. A Daily Mail
szerint Eden főpecsétör meg van elé-
gedve berlini tárgyalásainak eredmé-
nyével. S most a német leszerelési ál-
láspont teljes ismeretében van utban
Róma felé. A Daily Telegraph rámu-
tat arra, hogy sikerült Berlinben sok
téves felfogást tisztázni. A Daily He-
rald azt hangsúlyozza ki, hogy az an-
gol főpecsétör Angliába visszatérőben
megegyezzen ki fog szállani Párizsban
és újra tárgyalni fog a francia kor-
mányfővel.

bízták a bűnügy szövevényeinek kibogo-
zását. Detektív-regényekben nem talá-
nyunk ennél vakmerőbb és elszántabb bűn-
tényt.
Újra megnyílnak a boldog ország ör-

vényei és a világnak alkalma lesz a Sta-
visky-ügyön át bepillantani olyan fer-
tőbe, amitől nemcsak a franciáknak, ha-
nem az egész kulturreberiségnek magá-
ra kell eszmélnie.

VILÁG TÜKRE

A titokzatos három- hatalmi egyezmény

Párizs, február 23.

Anglia, Franciaország és Olaszor-
szág meglepetésszerű hirtelenséggel
egyeztek meg a német-osztrák kérdés-
ben, legalább is a hivatalos kommuní-
kék erről számolnak be. Eszerint a há-
romhatalmi egyezmény, elejtve a Duce
négyhatalmi koncepcióját, a fennálló
szerződésekre hivatkozva, garantálja
Ausztria integritását.

Felmerül a kérdés: kivel, illetőleg
kikkel szemben garantálja ez az egyez-
mény Ausztria integritását?

Németország aspirációival, a kis-
antanttal vagy talán egy Habsburg-
restauráció puccskíséreltével szemben?

Ma még nem lehet tudni, hogy a
háromhatalmi egyezmény, amely a régi
nagyantant feltámasztásának kísérlete,
a francia vagy az angol diplomácia si-
kereként könyvelhető-e fel? Nem lehet
tudni: Anglia és Olaszország hátrál-
tak-e meg Franciaország kategórikus
kijelentései előtt, (amelyeknek a kis-
antant erőyes magatartása adott kellő
nyomatékot), vagy pedig éppen for-
dítva: Franciaország tolt-e el külpoli-
tikai programját Aglia javára és Olasz-
ország rovására?

Mindez ma még titok.
Annyi azonban bizonyos, hogy Ang-
lia és Olaszország, amelyeknek keze
benne van a berlini és bécsi játékbán,
megegyeztek Franciaországgal a né-
met-osztrák kérdésben és így a béke-
szerződések sérthetlenségének elvét
ismételten leszögezték.

E pillanatban még nem lehet tudni,
hogy a francia külpolitika ereje diadal-
maskodott-e vagy pedig az angol pálf-
fordulásért még ezután kell-e fizetnie
kisebb vagy nagyobb árat Francia-
országnak?

Nem tudni, vajjon Anglia érte el cél-
ját azáltal, hogy sikerült Franciaorszá-
got eltántorítani az orosz barátkozás
elmélyüléséről, aminek fejében elejtette
Berlinit, Bécsét, Budapestet — az összes
revíziós ígéretekkel együtt — vagy pe-
dig Anglia hátrált meg a franciák
energikus fellépése előtt?

Mindezt nem tudhatjuk ma.
Csak azt állapíthatjuk meg, hogy a
háromhatalmi kommunikének nagyon
gyanus kommentárjai vannak.

Ezek szerint Franciaország nem
avatkozik bele Ausztria belügyeibe,
amint hogy nem tűrné, hogy más or-
szág az ő belső ügyeibe avatkozzék bele.
Vajjon mit jelenthet ez a kommentár?

Azt jelenti-e, hogy Párizsban abban
a pillanatban nincs többé köze Doll-
fuss akcióhoz, ha biztos felőle, hogy a
bécsi ágyuk nem mennek át Hitler
tulajdonába?

Azt jelenti-e, hogy cserében ezért a
toleranciáért a külföldi plutokraták és
agitátorok ezentul nem fogják a fran-
cia nacionalista aranyifjúságot a köz-
társasági gárda és a zsidók ellen iz-
gathatni?

Tekintve, hogy Barthou nem Daia-
dier és nem is Herriot, igazán nem
lehet tudni, vajjon a francia liberaliz-
mus főlényének vagy pedig a fasiszta
zsarolás sikerének tudható-e be ez a
háromhatalmi egyezmény Hitler Német
országával szemben?

Csak az kétségtelen, hogy a három-
hatalmi egyezménnyel megint jó időre
szertefoszlott ugy az Anschluss, mint a
revíziós törekvések fasiszta-izű álma.
E pillanatban azt sem lehet tudni,

hogy a háromhatalmi egyezmény létrehívásával: a progresszív vagy pedig a regresszív irányvonalhoz közeledett-e a francia politika?

Egyelőre Dollfuss, Hitler és a többiek zavartalanul ringathatják belpolitikájuk bárkáját, csak külpolitikai ambícióik érvényesítésétől vannak eltiltva.

A háromhatalmi egyezménynek körülbelül ez a merituma.

A francia kormány aránylag kényelmes álláspontján nem igen lehet csodálkozni. Hiszen a szövét csak nemrég vette fel a diplomáciai kapcsolatot Magyarországgal és bizonyos, hogy Ausztriával sem fog diplomáciailag szakítani a bécsi események miatt, mint ahogyan Dimitroff miatt sem szakított Berlinnel.

Franciaországtól igazán nem lehet kívánni, hogy romantikusabb és lírikusabb magatartást tanúsítson e tekintetben, mint azok, akiknél Közép-Európa áldozatainak sorsa csaknem elvi kérdéssé dagadhatna, ha napjaink politikája nem lenne a könyelműségig, a felületességig, sőt egyenesen a betegességig józan.

Ez a józanság azonban, a jelek szerint, rövidesen reakcionári fog. A forrongások eszelekvő és szenvedő hősei előbb-utóbb nemesek a fasizmusból, nemesek a demokrácia tévelygéseiből, hanem az egész politikanizmusból kifognak ábrándulni. Lassanként rá fognak jönni, progresszív és regresszív elemek egyaránt, hogy nem egyebek dróton rángatott bábként. Rá fognak jönni, hogy önzetlenségüknek nem ismerik magasabb céljait, sőt lassanként magasabb értelemben vett önzésük is értelmetlenné válik. Nem fogják megérteni, miért kell akár Berlinben, akár Bécsben, akár másutt áldozatokot gyártani, ha alig néhány nap leforgása alatt az áldozatok gazdái megengednek re képezni összeülni a Quai d'Orsayra, vagy a Forreigne Officeben?

A háromhatalmi egyezményrel Róma elejtette az ő szerettét Berlinjét és még óhajtottabb Bécsét, Párizs elejtette az egész progresszív világot, Anglia pedig mindenkit félrevezetett, mindenkit félretolt, aki csak él és reménykedik benne.

Ez a felismerés különösen a francia tömegekben erősödött meg az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt. A francia tömegek immár nem hisznek abban, hogy az egyes országok belügyei nem tartoznak a többi országok belügyeinek hatáskörébe. És ebben a felismerésben, pártállásukra való tekintet nélkül, csaknem teljesen egységeseknek mutatkoznak a francia tömegek. A pártjózanágot és a pártfogvelmet megrázó romantikus érzelmek döntik, a szenvedő ember tiltakozásának hangjait. Olyan érzés-hullám vonaglik végig az embereken, aminek a szociológia még nem adott nevet. Valami erjed egész Európában, talán annak a valóságnak felismerése, hogy az ész és a szív nem állanak egymástól olyan messze, mint ahogyan említsésként nagyszerűsügről elragadtatott filiszterek és politikusok azt képzelik.

Mintha a tömegek helyett, amelyeknek mozgalmi mindeztideig mesterkéltek és főleg pénzügyi jog alátámasztottak voltak, — az Emberiség kezdene megmozdulni, hogy pontot tegyen a perverzült történelem borzongató eseményei után.

Silbermann Jenő.

„Haro“-töltőtoll

BUCURESTI I. Strada Bărătiei No. 2. aktív személynek, aki vállalatoknál, hatóságoknál, stb. be van vezetve, Timisoara, Cluj, Arad, Sibiu és Oradea-Mare városokra kizárólagos eladási képviseletet ad.

Figyelem!

Tisztelettel felhívom a hölgyek figyelmét, hogy úgy a francia, mint angol női és gyermekruha szabását és varrást a legrövidebb idő alatt lehet elsajátítani, ahol saját ruháikat is elkészíthetik. Női divatszalon „ALICE”, Str. Barătiei 16. I. emelet.

SELECT MOZGÓ

Mai kezdetel a bécsi filmgyártás remeke:

SZIVÉK MELÓDIÁJA

ragyogóan szép operett, SCHUBERT FERENC zenéjével. főszerepekben: MARTHA EGGERT, HANS JÁRAY. Jegyek elővételben kaphatók szombat és vasárnap délelőtt 11-1-ig a Select mozgó pénztáránál. Kedvezményes és tiszteletjegyek nem érvényesek! Vasárnapi előadások kezdete délelőtt 11-kor! Monopol Phobusfilm

Megindult Bécsben a zsidóellenes hajsz

Ugyvédeket tartóztatnak le, zsidó tisztviselőket hajtanak ki állásaikból. Ki okozta Ausztria romlását?

Bécs, február 23. A Dollfuss-kormány előtt tett közke az amilyen Ausztriát „ke resztény-német szövetségi államnak” kívánja ujjaépíteni. Ezt a megjelölést a kormány közelebbről nem határozta meg és ezért is elég ok van arra hogy Ausztria zsidói aggódva nézzenek a jövő elé. Igaz ugyan, hogy Dollfuss kancellár ismételt kijelentette, hogy az osztrák államnak keresztény ideológiai alapjai nem jelentik a nemkeresztény polgárok jogainak megsemmisítését. Más felől azonban a kormány néhány tagja olyan nyilatkozatokat tett, amelyek alkalmasak arra, hogy a zsidók egyenjogúsítása problematikussá váljon.

„Zsidók okozták Ausztria romlását”

Bécs városának zsidó vezetőkörei azt hiszik, hogy a kormány a békeszerződésekben leszószott és később a Népszövetség előtt is ünnepélyesen megfogadott kötelezettségeket respektálni fogja és tekintettel lesz azokra a külföldi hatalmakra, amelyek megvédik Ausztria függetlenségét. Nyugat-Európa tünet azonban, hogy a szigorú cenzura ellenére nemesek a náci-sajtó, hanem egyrésze a kormánysajtónak is zsidóellenes propagandát folytat. Ez a sajtó a szocialisták leveretése óta a zsidókat okozza Ausztria romlását. A lapok azt akarják elhitetni a szocialistákkal, hogy zsidó vezetőknek az áldozatai és „erkölcsi” kötelességük most már az antiszemita frontba bekapcsolódni. A „zsidó vezetők” kompromittálásával el is érték már hogy a szocialisták egyrésze nem ment át ugyan a kormány táborába, ellenben esatlakozott a nemzeti keresztényszocialistákhoz.

Ötezer zsidó család kenyeret forog kockán

Meg kell állapítani, hogy sem Bécs zsidó lakossága, sem pedig a vidéki városokban élő zsidók nem szenvedtek a legutóbbi események alatt. Most azonban súlyos gond ülte meg a zsidó lelküket, mert azt hiszik, hogy a progresszív és szocialista gondolkodású elemeknek a hivatalokból és üzemből való eltávolítása során a zsidókat is ki fogják „pucolni”. Körülbelül ötezer zsidó család kenyeret forog kockán. Igaz, hogy ezek az elbocsátások nem vehetők közvetlen zsidóellenes akcióknak, de annyi bizonyos, hogy az új alkalmaztatások során zsidókat nem fognak tekintetbe venni. A bécsi magisztrátus már megkezdte a „tisztogatási” munkát és Richard Schmidt kormánybiztos sok zsidó alkalmazottat tett B-listára. Használó a helyzet azoknál a bankoknál és biztosító intézeteknél, amelyek a városi tanács hatásköre alá tartoznak. Minthogy az eddig elbocsátottak nem kaptak sem kártalanítást, sem pedig nyugdíjat, a zsidó hitközség gyorssegély-akciót indított be.

Kiutasított újságírók

A Zsidó Távirati Iroda bécsi tudósítóját, M. A. Tennenblatot a napokban a bécsi rendőrgazgatóságra idézték, ahol huszonnyolc órán át fogvatartották. Az újságíróknak állítólagos bűne az volt, hogy a zsidó hiszolgálat utján kedvezőtlen híreket terjesztett az osztrák eseményekről a külföldön. Egnapi fogvatartása után kiutasított végzést kapott. Tennenblatt a Zsidó Távirati Irodának 1919-ben történt alapítása óta Bécsben él és vezetője volt a Távirati ügynökség bécsi expozitúrájának. Objektív, igazságszerető újságíróknak ismerték mindenfelé. Néhány

nappal a szocialista felkelés előtt a hatóságok akadályokat gördítettek munkássága elé, úgy, hogy kénytelen volt közölni a távirati ügynökség központjával, hogy átmenetileg nem tudja el látni szolgálatát. A távirati ügynökség erre egy amerikai újságíróval kü-

Trónra lépett III. Lipót belga király

Gyászintenzitetelek Albert király lelkiüdvéért

Brüsszel, február 23. A törvényhozás két házának együttes ülésén ma ment végbe III. Lipót király trónfogalása. A király ünnepélyesen letette az alkotmányra az esküdt. Ezzel uralkodói jogainak teljes birtokába lépett. Tegnap Brüsszelben a temetés után Erzsébet özvegy királyné audiencián fogadta Lebrun köztársasági elnököt, majd Barthon külügy- és Pétain marsall hadügyminisztert.

Berlinben Cesare Orsenigo berlini

pápai nuncius gyászmisét pontifikált az elhunyt belga király lelki üdvéért. A londoni Westminster székesegyházban gyászintenzitetelet volt az elhalt Albert belga király lelki üdvéért. Ott volt az intenzitetelet György király, Mary királyné s az uralkodócsalád több tagja. A Szent Pál székesegyházban is volt gyászintenzitetelet, melyben a londoni lordmavor és a városi tanács tagjai jelentek meg.

Fekete zászlók alatt tüntettek Gandhi ellen

London, február 23. Gandhi az érintelenek érdekében folytatott küzdelmeivel teljesen tönkretette korábbi népszerűségét volt hívei körében. A delindiai Kumbakonamban, ahol hosszú halgatás után újból nyilvánosság elé lépett, a hatóságok fejei üdvözlő beszédükben azt tanácsolták, hogy mielőbb utazzék el és ne szítson egyenletlenséget vallási és szociális téren. Egy nagygyűlés, melyen a Mahatma szónokolni akart, el-

lenség tüntetők szétverték. A tüntetők fekete lobogó alatt vonultak fel és Gandhit gyalogzó röpiratokot osztogattak, amelyek „vén képmutató gazember”-nek nevezték Gandhit és felelősségre vonták, hogy mit tett a nemzeti célokra gyűjtött óriási összegekkel. A tömeg végül oly fenyegető magatartást tanúsított, hogy csak a rendőrségnek sikerült a Mahatmát súlyos bántalmazásoktól megvédeni.

A cernaui antiszemita zavargások pere a jasi hadbírótság előtt

Huszonnyolc vádlott fölött ítélik a hadbírótság

Bucuresti, február 23. A jasi negyedik hadtest hadbírótsága most kezdte meg az elmúlt év őszén Cernauban történt antiszemita zavargások bűnpereinek tárgyalását. Emlékeztet, hogy az elmúlt év őszén a cuzista ifjusági szervezet utasításainak engedelmességedve, főleg ukrán és német elemek bevonásával nagyszabású antiszemita kilengések voltak Cernauban, amelyeknek során a város fővonalain bevették a zsidó kereskedők cégtábláit és több zsidó járókelőt inzultáltak.

A zavargások alkalmával a rendőrség több letartóztatást fogantatott, így az ifju cuzisták vezetőin és néhány ukrán munkáson kívül letartóztatott néhány zsidó fiatulembert is, akik állítólag a zavargások során provokáló magatartást tanúsítottak. Végeredményben a következő vádlottak kerültek a jasi hadbírótság elé: I. Scribnic, S. Postache, Senciu Carol, Rudental Ernő, Alexandru Galca, A. Tahoca, Peerez Wachtel, Avram Heidel, Herman Moritz Janov Wendeschi, Sava M'hai, Arcade Patrascu, P. Voduleschi, A. Geiger, Iohan Ogoenic, D. Pozneac, Simion Corioschi, C. Ion. D.

Rief, Ion Ilotu, Vó Strat, Ion Matrisevchki, I. Valentin, Traian Tatinovici, Piper Dumitru, Condinschi és P. Mihajaciuc.

A három utóbbi vádlott a zavargások után nyomtalanul eltűnt, tehát in contumacia ítélik fölöttük Dimitriu ezredes elnöke alatt tárgyaló hadbírótság. A vádirat felolvasása után a vád- és védelem több mint száz tanu kihallgatását kérte. A tárgyalás, melynek kimenetele elé nagy érdeklődéssel néznek, előreláthatólag néhány napig el fog tartani.

Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény. A botcsinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltés (10 lej) előzetes beküldése mellett, utánvételt.

„T fogja is

Caragiale

Bucuresti, román népszakaja a köv adta legnépszerűven falusi kéletesen ma hogy bármint Căta enour sen rállik a aktuális pro táulis példái kel kapcsolat intézetek me vénytervezett ben...

A liberális talán éppen nyújtották a területet. Nem rális párt li ban ne jelen amely valami teknek a leg vel ne illetné „Szegyeten” logazdálkodás liárdok táncs onló címek azt a pénzpr retlen” gazdá intézeteknél l

Es a cikke den alapot. I tokra támas hogy egyik m milliói fizeté stikusok, szü kurista prote gekre ragó ó gi tanácsok t politikusközből jából állottak

Hiába hang sok a parlament meg a legvére ban és a libe maiban, semm tiomek tovább

A liberális naak egyik sa nom intézetek az indokolása ként élösködné Es valóban, tek a liberális közül az auto sít tekintette nyozni kezdte módját. Bizot vaslatok, terv és a rége kör ragiale híres tesen módosítá bármint is meg

Po a Közben ugy vekedett azok száma, akik n rekompensáció gátokért”, a szas ellenzéki Hová lehet el lyezni, mint e zeteknek igaz rossz nyelvek gearu is azért meg őket, hog kedési lehetős

As no Tény az, ho nem is bizony intezményekn rossa és csak nek és haszon olyan állami de tyok előbb de autonóm intéz hájtottak, esa nőki tanács s rendkívül kir legok nyilván derült, hogy vettek föl tar bizonyos polit rejtekés mur képpen.

Dohát a kot ta magát, na felderítésára.

„Tökéletesen módosítani fogjuk, anélkül, hogy bármit is megváltoztatnánk...”

Caragiale egyik alakjának híres mondása és az autonóm intézetek feloszlásának kérdése

Bucuresti, február 23. Caragiale, a román népszínműirodalom halhatatlan alakja a következő jellegzetes mondatot adta legnépszerűbb alakjának, Catavencu falusi jegyzőnek a szájába. „Tökéletesen módosítani fogjuk, anélkül, hogy bármit is megváltoztatnánk...”

Catavencu a mondása tökéletesen ráillik a román belpolitika néhány aktuális problémájára. Mennyire aktuális például azokkal az eseményekkel kapcsolatban, amelyek az autonóm intézetek megszüntetéséről szóló törvénytervezettel vannak összefüggésben...

Ellenzéki harc

A liberális párt ellenzéki harcában talán éppen ezek az autonóm intézetek nyújtottak a legalkalmasabb támadási felületet. Nem mult el nap, hogy a liberális párt hivatalosában, a Viitorulban ne jelenjen meg támadó cikk, amely valamelyikét az autonóm intézeteknek a legsúlyosabb vádak egyikével ne illette.

„Szégyentelen pénzpoeciklás”, „Rablogazdálkodás a közpénzekkel”, „Miliárdok tánc...” ilyen és ezekhez hasonló címek „leplezték le napnap után azt a pénzprédálást, azt a „lelkismeretlen” gazdálkodást mely az autonóm intézeteknél folyt.

És a cikkek nem nélkülöztek minden alapot. Pontos és precíz számadatakra támaszkodtak. Valóban igaz, hogy egymásik autonóm intézetnél milliós fizetéseket húztak bizonyos portikusok, százazárokat vettek fel színekrista protekciók, hatalmas összegekre rugó összegeket az igazgatói tanácsok tagjai, akiknek javarésze politikusközből, vagy ezeknek protezsáltjaiból állottak.

Hiába hangzottak el merész támadások a parlamentben, hiába jelentek meg a legvéresebb cikkek a Viitorulban és a liberális sajtó többi organumaiban, semmi sem változott s a tantervek tovább folytak.

A liberális párt ellenzéki programjának egyik sarkalatos pontja az autonóm intézetek feloszlása volt, azzal az indoklással, hogy igazi előldiek ként elősködnek az állam testén. És valóban, amint kormányra kerültek a liberálisok, első dolguknak a sok közül az autonóm intézetek feloszlását tekintették. A kormány tanulmányozni kezdte ennek az operációnak a módját. Bizottságokat küldött ki, javaslatok, tervezetek, minisztertanács és a vége körülbelül az lesz, amit Caragiale híres alakja mondott: „Tökéletesen módosítani fogjuk, anélkül, hogy bármit is megváltoztatnánk...”

Párthívek tömege üti fel a fejét

Közben úgy látszik, nagyon megnövekedett azoknak a párthíveknek a száma, akik nem kaphattak semmilyen rekompenzációt azokért a „nagy szolgálatokért”, amelyek a pártnak hosszú évek óta a pártjának elhagyottak... Hová lehet ennyi embert jobban elhelyezni, mint ezeknek az autonóm intézeteknek igazgatósági tanácsaiba? A rossz nyelvek azt állítják, hogy Madgearu is azért gondolta ki és alkotta meg őket, hogy párthíveinek elhelyezkedési lehetőséget biztosítson.

Az autonóm intézetek hasznát hajtották

Tény az, hogy az autonóm intézetek nem is bizonyultak olyan nagyon rossz intézményeknek, csak a vezetés volt rossz és csak a vezetők lelkismeretlenségük és hasznosok. Tény az, hogy olyan állami szervek, intézmények, melyek előbb deficitet produkáltak, az autonóm intézetek érája alatt hasznát hajtottak, csak hogy a hasznát az elnöki tanács saját zsebébe tanácsolta s rendkívül kirívó volt, amikor a mérlegelők nyilvánossággrahozatalakor ki derült, hogy milyen óriási összegeket vettek föl tantímelék és más címenek bizonyos politikuskok, igazán nem veres rejtékes munkájuk ellenszolgáltatása képpen.

Dehát a kormány nagyon bele lovalta magát, nagyon kötelezte magát a feloszlásra. Most aztán kiderül las-

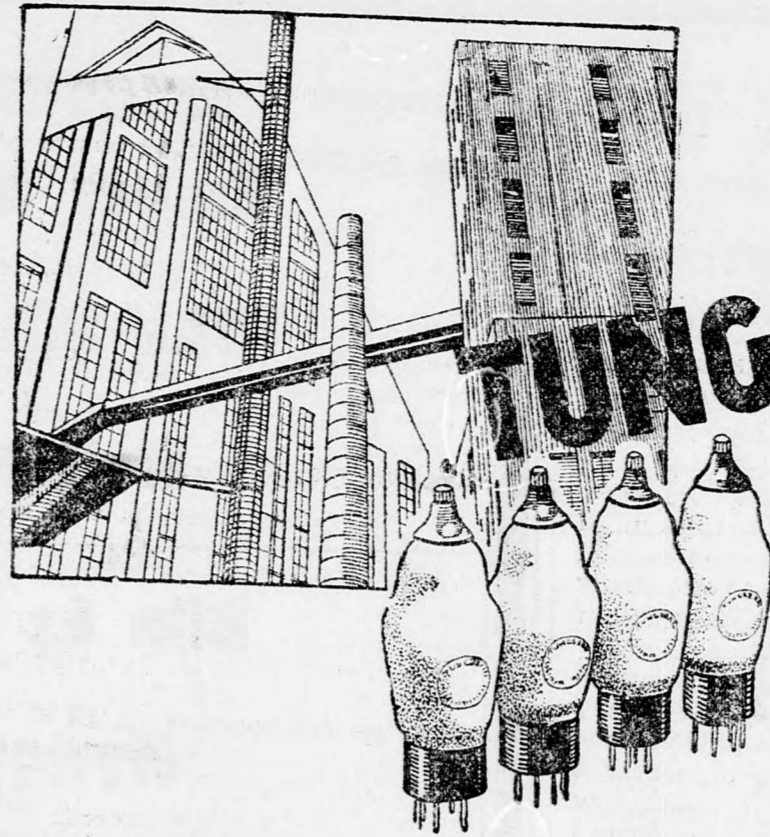
sanként, hogy ez a feloszlás óriási terheket róna az állami költségvetésre, ijesztően földagasztaná azt és jelentős bevételektől fosztaná meg a kincstárt.

Nem marad tehát más hátra, mint elfogadni Catavencu megoldását, mely a jelen esetben a következőben áll: Az a szó, hogy „Autonóm intézet” örökre töröltetik a szótárból. Profoma be lesz nek olvasztva az illetékes minisztériumokba, de ténylegesen, mint önálló szervek fognak működni. Költségvetésük külön kapitulást fog képezni és a személyzetük is ugyanaz marad.

Catavencu jótanácsa szerint

Hátramarad az igazgatósági tanácsok problémája. Olyan probléma ez, amely napról napra égetőbbé válik s amely egyre több gondot és fejtörést okoz a pénzügyminiszternek a pénzügyi alminiszternek, a többi minisztereknek, a pártnak.

S mintha előre látnánk a végső megoldást: igazgatósági tanács tagjai helyett ugyanannyi inspektor, kormány-

TUNGSRAM

Ez a név csúcsteljesítményt jelent a modern kutatásban és rádiótechnikában. Ha a készüléknek teljesítménye csökkent, cserélje ki fádai csöveit a legmodernebb életeres TUNGSRAM típusokra és régi készüléke újjászülteik.

biztos, cenzor, föellenőr, kormánytanácsos...

... Hiszen annyi párthívet kell még elhelyezni.

Ma is élnek Catavencu... És azért halhatatlan költője Románának Caragiale.

(h. e.)

Togal hatásos gyógyszer
Rheuma | Ulcoidégszába | Ideg- és Irtajás
Köszvény | Spangolizás | Hűléses megbetegedések
 Togal oldja a húgyúti, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökereiben támadja meg! Bármily hangatos is legyenek más hasznos gyógyszerek, csak a Togal tud 6000-nél több irásból orvosi véleményeket felismerni. Togal semmilyen sem pótolhatatlan! Egy kísérlet Ont is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. L. 12. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Felmentette a dumbraveni törvényszék az arzénes-per összes vádlottjait

A törvényszék szerint nem támasztja alá kellő bizonyíték a vád alaposágát

Dumbraveni, február 23. (Az Uj Kelet kiküldött munkatársától). Dumbraveni ma reggel nagy napra virradt... Már kora reggel tömegesen jöttek nemcsak Almasból, abból a községből, ahol az utolsó évtized legnagyobb erdélyi tragédiája lejátszódott, de az összes tárnava községekéből és városokból a paraszt és uri ruhás érdeklődők, akik az Almasan-család tragikus leszámolásának első felvonását jöttek megtekinteni.

A dumbraveni törvényszék előtt már kora reggel sokan gyülekeztek, hogy idejekorán jó helyhez jussanak a nem mindennapi érdekességű tárgyaláson. Tizenegy órakor kerül sor az Almasan Eugenia-féle bűnygre és amikor a teremőr a vádlottak neveit kiáltja, megrendítő jelenet játszódik le.

Az eszélős fővádolt

Almasan Eugenia, az arzénmérgezési bűnper fővádoltja, egy meghajlott hátú, egyszerűen öltözött, kék barettes nő rohan be a terembe, zavaros szemekkel, eszélős és velőtrázó sikollyal varriált kacajjal az ajkán.

Utána pirosposztag arcu, átalvetős fiatal leányt tolnak be a fegyörök. Kádár Róza, egy tizenhatéves kis cselédleány, arcát az ismerősök előtt szégyenletében kendőjébe rejtve, kis, elfojtott zokogások kíséretében ül le a vádlottak padjára, amelyen már jóelőre elhelyezkedett a szabadlábban levő harmadik vádlott, Comsa Anica, 65 éves, tőporódott öregasszony, akit mérgekveréssel vádolnak és akit héthónapi vizsgálati fogság után szabadlábba helyeztek.

A tárgyaláson 18 tanu jelent meg. A dumbraveni ügyészség vádirata a következőkben rekonstruálja a bűncselekményt:

A vádirat

A Dumbraveni melletti Almas községben 1932 júniusában rejtélyes események történtek. A vádirat szerint a Pop-család fejének, Pop Jánosnak esti vacsorájába, amely salátából és paprikásból állott,

arzént keverték és ugyanígyen módon mérgezték meg ismeretlen tettesek egy pohár arzénes víz segítségével Pop Polixeniát, a helyi leánygimnázium tanárnőjét is, Pop leányát,

aki aznap a család szőlőjében foglalkozkodott.

A vádlottak vallomása

Az első vádlott, Comsa Anica 65 éves Ciufud községbeli öregasszony, aki a törvényszék előtt tett vallomásában elmondotta, hogy 1932-ben néhány hónapig Pop Jánosnál, az áldoztnál szolgált, majd egy csekélység miatt összeveszett gazdájával, aki akkor meg is ütötte dühében. Ezért az öreg cseléd a másik áldozathoz, Pop Polixeniához jött be Dumbravenibe, akitől 100 lejt kapott elmaradt bére fejében.

A vizsgálóbíró előtt Comsa Anica már annak idején elismerte, hogy Almasan Eugenia megbízásából harminc lejtért patkánymérget vett ugyanabban a gyógyszerárban, most azonban ezt a vallomását visszavonja azzal, hogy annak idején csak a vizsgálóbíró pressziójára vallott így.

Almasan Eugenia tesz ezután vallomást a bíróság előtt. A vádlott mindenképpen zavaros és réveteg benyomást tesz. Ráhajlik a bírói pulpitusra és úgy beszél az elnökkel, sir-kacag, a közönség soraiba szól, rámosolyog bizalmasan az ügyészre és sirva azt kéri állandóan, hogy engedjék már haza.

Vallomásában semmire sem akar tudni. Sem arzénről, sem patkánymérgről, folyton ártatlanságát és szerencsétlenségét hangoztatja.

Kádár Róza, a fiatal cselédleány szintén meglepő fordulatot költöz az tárgyalás menetében.

Visszavonja a csendőrség és vizsgálóbíró előtt tett összes vallomását, azzal a megindoklással, hogy azt a csendőrség verésével kényszerítette ki belőle. Az elnök ezután a beidézett és megjelent tanuk kihallgatását kezdi meg. Elsőnek a koronatanu, Almasan Virgil,

Almasan Eugenia vádlott fivére tesz vallomást. A tanu, aki jelenleg bucuresti ujságíró elmondja felette érdekes tanuvallomásában, hogy amikor a két rejtélyes haláleset történt, véletlenül szülőfalujában tartózkodott és mivel egy nagybátyja az egész családöt bünrészesnek gyanúsította, magánnyomozást kezdett. A nyomozás során azonban tragikus események játszódtak le. Egy alkalommal elmebeteg testvére megvallotta neki, hogy

az ő utasítására keverte az arzént a cselédleány rokonainak ételébe.

Az ujságíró ekkor a tragikus vallomástól mélyen megrendülve, de kötelessége tudatában jelentést tett az ügyészségnek, mely akkor elrendelte a vádlottak letartóztatását. Most azonban a vádlott, aki hangsúlyozza, hogy nővérét már évekkel ezelőtt is többször elmeorvóintézetbe akarta internáltatni, a család azt hiszi, hogy a kijelentés nővére hallucinációja volt csupán és semmiféleképpen sem fedheti a valóságot.

Utolsóként a per tulajdonképpeni koronatanuját, Coca dumbraveni gimnáziumi tanárt hallgatják ki, aki szenzációs vallomást tesz.

A tanu elmondja eskü alatt tett vallomásában, hogy a gyilkosságok idejében egy bucuresti román lap dumbraveni tudósítója volt és amikor Almasan Eugeniát letartóztatták, a rendőrség engedélyével intervjut kért tőle a rendőrség épületében. Hosszas faggatására Almasan Eugenia elmondotta a laptudó sitónak, hogy

az ő felbujtására mérgezte meg az áldozatokat a kis cselédleány.

Amikor a tanár lapja számára írásbeli nyilatkozatot is kért, akkor a szerencsétlen elmebeteg nő irásban is letette vallomását. Ez a vallomás és a tragikus irás hangzott el

a legterhelőbbben a per folyamán a vádlott ellen.

A tárgyalás folyamán ezután az elnök két orvosi bizonyítványt olvas fel. Dr. Kahána Mares dicsosanmartini ideg orvos, aki két hónapig tartotta az elmeorvóintézetben megfigyelés alatt a vádlottat, Almasan Eugeniát beszámíthatatlannak tartja, míg dr. Parhon bucuresti országos hírű ideg orvos, aki nyolc hónapig tartotta megfigyelés alatt szintén a vádlottat a vacaresti elmeorvóintézetben, a vádlott nőre vonatkozólag csupán korlátolt felelősséget állapított meg.

Majd dr. Davidovits dumbraveni ügyvéd, Comsa Aniva védője, dr. Oltean ügyvéd, Kádár Anna védője, végül Vamosiu ügyvéd beszéltek.

A késő éjszakába benyuló tárgyaláson hosszas tanácskozás után a zsűfőt tárgyalóterem feszült csendjében hirdették ítéletet a bíróság, amely konkrét bizonyítékok hiányában az összes vádlottakat felment; a vád és következményei alól

és a védők indítványára elrendelte azok szabadlábrahelyezését. Az ügyész úgy az ítéletet, mint a szabadlábrahelyezési határozatot megfellebbezte és ezzel a dumbraveni arzénmérgezési per első izgalmas felvonása lezajlott...

Benczel Béla

belga

tettek

regények elől

bíróság

strat. Ion Mati

traián Tatinov

adinschi és P.

lott a zavargá

ltúnt, tehát in

fölöttük Dimit

latt tárgyaló

elolvasása után

mint száz tanu

tárgyalás, mely

gy érdeklődéssel

néhány napig

regényeinek

: „A nap hőse”.

rodalom legnép-

s legmulatságo-

sabb alkotása ez

és a szépség-

lesz, kell hogy

eg az Uj Kelet

eg és portókölt

ildése mellett.

A katolikus papok nem félnek az ember- evőktől, nem ijednek meg a horog- keresztesektől sem

A római Szentszék erélyes hadüzenete a hitlerizmusnak

Világszerte nagy feltűnést keltett, hogy a Szentszék indexre tette Alfred Rosenbergnek Der Mythos des XX. Jahrhunderts és El Bergmannak „Die Deutsche Nationale Kirche” című munkáját. Nem mintha pillanatig is kétséges lehetett a Vatikán állásfoglalása a két könyvvel szemben, melyek a kereszténység alapját támadják meg. Az eltiltás módja volt olyan szokatlan, hogy abban sokan

a hetekkel ezelőtt megüzent kereszt-hadüzenet kezdetét látják.

A „Szent Officium” rendszerint egyszerűen kijelenti, hogy ülésen bizonyos könyvet indexre tesz, de indoklást az eltiltáshoz nem mellékel. Rosenberg és Bergmann könyveihez azonban bőséges indoklást csatoltak és ezek állásfoglalást jelentenek nemcsak a két könyvvel, hanem

a hitlerizmus egész szellemi „Überbau”-jával szemben.

Rosenberg könyvének eltiltásához mellékelte indoklásban a Szent Officium kifejti, hogy a munka megtagadja mindazt ami a keresztény vallást jelenti és egy új vallás — a német vallás — szükségét hirdeti. A vérség mítoszát helyezi az erkölcsi élet középpontjába és

a fájban látja a vallásalkotás megtestesülését.

Olyan új vallást követel, melynek szent-sége az északi vér és amely mindent lerombol, ami keresztény és kereszténység.

Bergmann könyvéről elmondja az indoklás, hogy tagadja a megváltás szükségességének, az isteni kegyelemnek tanát. Megállapítja, hogy a keresztény vallás a sémita és római vallások keveréke. Önálló német egyházat követel, amelyben nem juthat szóhoz az Ó-Testamentum. Bergmann szerint az Ó-Testamentum megfontolja a német ifjúság erkölcsét. De kritizálja az Új-Szövetséget is; szerinte ez a megbocsátás szellemében írt könyv gyengeségre tanít és így nem alkalmas arra, hogy a német fiatalság vallásának alapja legyen. Bergmann a fajt teszi a vallás központjává és homályos mitológikus panteizmust és ateizmust hirdet. Szélsőségesen elulzott, kegyetlen nacionalizmusa a keresztény erkölcsnek nem felel meg.

Ezekben foglalja össze a Vatikán a mai Németország erkölcsi és szellemi alapján írt két könyvről a véleményét. Az eltiltáson túl azonban a Szent Officium állásfoglalásának van egy igen súlyos politikai jelentősége is.

Németország minden katolikus papja a világ többi katolikus papjaival egyidőben tartozik templomba szószékéről kihirdetni az indexre tettelt a teljes indoklással együtt.

Ha a Vatikán nem akarta volna, hogy a katolikus hívők, elsősorban a német katolikus hívők — hiszen a többiek a két könyv vajmi kevésbé érdekli — pontos tudomást szerezzenek Rómának a mai Németország erkölcsi szempontjairól alkotott véleményéről, megelégedett volna az egyszerű, indoklás nélküli indexre tétellel.

A kihirdetést minden katolikus papnak végre kell hajtani, még pedig a legelőkelőbb időkben.

Hogy a mai Németország vezetői mit fognak válaszolni Róma állásfoglalására, az persze bizonytalan. Egyelőre a német sajtó egy sort sem közöl a dolgról és láthatóan agyon akarja hallgatni Rómával való újabb összejutkozását.

A Vatikán köréből az indexre tettelt a következőképpen kommentálták a világ-sajtónak:

— A katolikus egyház el van tőlvé, hogy felveszi a német nemzeti szocialisták által megkezdett harcot. Ma már megállapítható, hogy a Szent Officium filama még azokban a körökben is megelégedést keltett, amelyek az egyház ilyen állásfoglalásait nem látják szívesen. Ebből azt a meggyőződést meríthetjük, hogy a két könyv, mely

egy népek, egy fajnak a fejlődését akarja minden más nép rovására és a gyilkosságot, a kegyetlenséget, a meg nem bocsátást helyezi a vallás középpontjába — nemcsak a katolikus egyház, hanem minden tisztessé-

gesen gondolkozó laikus szemében is undort kelt.

— A két nemzeti szocialista könyv veszedelmes demagóg szóáradat a humanitás, a szeretet és az emberi megértés ellen. Rómának állást kellett foglalni a két könyvvel szemben, mert sérti a kereszténység eszméit, továbbá, mert egy nagy politikai párt vállalkozott megvalósításukra.

— Bizonyosak vagunk benne, hogy papjaink üldöztetése a tilalom kihirdetésének következtében még fokozódni fog, de ezzel nem törődhetünk.

Magasabb vallási és emberi érdekek forognak kockán. Ha a nemzeti szocialista dogmatisták utat találnak az emberek lelkéhez, akkor a népvándorlás sze-

rény kis epizód lesz ahhoz az öldökléshez képest, amit a népek és fajok a saját hatalmuk biztosítására és hegemoniájuk elismertetésére végre fognak vinni.

— Róma őrt áll a katolicizmus és a kereszténység nyugalma fölött. Vannak misszionáriusainak, akik nem rettennek vissza az emberévőkől sem:

papjaink sem fognak visszarettenni a német nemzeti szocialisták terrorjától,

hanem ott lesznek helyükön és teljesíteni fogják kötelességüket.

Eddig az értesülés. A nagy küzdelem tehát megkezdődik és a közeli napokban egymás után kezdik hirdetni a katolikus papok Róma tilalmát a nemzeti szocialista vallás ellen.

Borzalmas hóviharok dühöngenek Spanyol- marokkótól Bécsig és Newyorktól Prágáig

Rettenetes viharokban tombolja ki magát a februári télutó

Egész európa- és amerikaszerzte hatalmas hóviharok dühöngenek, melyek óriási rombolásokat visznek véghez. Bécs és Newyork utcáit még mindig hatalmas hótorlaszok zárják el. Berlin jelentés szerint Németországban is hóviharok dühöngenek. Így az Erchegeységben tovább tart a havazás és a hóvihar. Az országutakon és a vasutvonalakon úgy a cseh, mint a német oldalon többméteres hótorlaszok állják el a forgalom útját. Chemnitzet szabaddá tették, de több község még megközelíthetetlen.

Ötven autót sikerült kiásni a hófúvásból. Több telefon- és távíróvonalon még nem lehetett helyreállítani az összeköttetéseket, amelyeket a vezetésekre rátapadt hó és zuzmara semmisített meg. Csehszlovákiában is a távíró- és telefonforgalomban még fennállanak a hóviharok okozta zavarok. 84 légi vezeték közül 74 nem működik. Csak ott zavarok az összeköttetés, ahol földalatti kábelvezetékek vannak.

Az Erchegeységben majdnem egy méteres az új hó vastagsága. Newyorki jelentés szerint Amerikában a hóviharokkal kapcsolatban az északkeleti államok országutain az utóbbi négy napon 65 fagyásos halálozás fordult elő. Boston és Newyork között még fennállanak a hótorlaszok s a vasuti közlekedést emiatt nem lehetett felvenni. Két vonat behávozva áll a nyílt pályán. Három század miliciát rendeltek ki a kiszabadításához.

Connecticutban és Long Islanden az orkán helyenként három-négy méter magas hótorlaszokat hordott össze az országutakon. Az autóközlekedés teljesen szünetel.

Newyorkban a hó eltakarítása több mint kétmillió dollárjába került a városnak. Hóvíztorok dühöngenek Spanyol-Marokkóban is. Tetuanban emberemlékezet óta fel nem lépett hóviharok dühöngenek. A hóréteg vastagsága eléri a 15 centimétert. A bensülött lakosság rémülettel vegyes csodálkozással vette tudomásul a csodát.

Bécsben több kisebb vonalon még nem lehetett felvenni a vasuti forgalmat, mert egyes pontokon a hófúvások még tartanak. Hóvíztorok miatt a Boszporuszon is szünetel a kompforgalom az európai és ázsiai part között. Anatóliában helyenként tömegesen lépnek fel a farkasok. Az országutakon hat személy esett áldozatul a fenevadaknak.

Siancu Emil merényletének fel- dicsézőjét három hónapra ítélte a törvényszék

Gonza Grigore, a Coasa szerkesztőjének pere a törvényszék előtt. A védelem szerint nemzeti tett volt Tischler Mór meggyilkolása

Cluj, február 23. (Az Uj Kelet tud.) Amikor Siancu Emil rokkantkapitány agyonlőtte Bucurestiben Tischler Mór lapunk hasábjain két körülményre hivatkozva a hatóságok figyelmét. Egy részt arra a lelkiismeretlen kampányra, amelyet a jobboldali sajtó vezetett Tischler Mór ellen és megteremtette azt a hangulatot, ami végeredményben a revolvert Siancu kezébe adta. Más részt pedig rámutattunk azokra az új sajtócékkre, amelyek a legnyilvánvalóbb módon dicsérték fej Siancu kapitány gyilkos tettét és mesterségesen csináltak nemzeti hőst abból a Siancuból, aki egy védtelen öreg embert hátról lelőtt a törvényszéki tárgyalóteremben.

Az első per, amelyet az ügyészség tett folyamatba a Siancu tettének védelmében cikkező hírlapírók ellen, pénteken délelőtt zajlott le a cluji törvényszéken, Grigore Gonza a neve ennek a hírlapírónak, aki hirhedten közismert lapjában, a Coasaban vezércikket írt Siancunól. A vezércikk szerzője te-

hetségéhez mért lángoló szavakkal ecsetelte a kapitány hősi tettét és a „nemzeti hős” fényképe mellé a saját fényképét is lekísírozhatta lapjában. Az ügyészség büntett feldicséresének büntette címén indított eljárást Gonza ellen, aki védő nélkül jelent meg a törvényszék előtt.

Jellemző színek alakultak ki a tárgyaláson: **A Coasa mint anyagi és erkölcsi bázis**

- Mi a mestersége? — kérdezte Puscaru tanácselnök.
- Ujságíró.
- Milyen lapnál?
- A Coasanál.
- Hát az miféle lap?
- Hetilap...
- Vagyona van?
- Nincs.
- Hát akkor miből tartja el a lapját?
- A lap saját jövedelméből él.
- Alighanem jelentős morális tőkét

képvisel ez a lap — mosolyog össze bíróvársával a tanácselnök, majd megadja a szót Gonzának.

— A cikket én írtam — mondja —, de ezzel én nem követtem el a büntény feldicséresét. Én nem írtam egyebet, csak azt, amit a közvélemény akkor különböző megnyilvánulási formákban kifejezett. Akkor gyűlés volt a Corso moziban, szónokok szólaltak fel. Én nem tettem egyebet, minthogy ennek a hangulatnak megfelelően kifejezést adtam a közvélemény felfogásának... —Maga tehát visszhangja volt a közvéleménynek...

— Igen — feleli az alacsony, szemüveges „visszhang”. Ekkor már a védők asztalához telepedett dr. Bratu Elena asszony, aki a teremben hallgatta eddig a per lefolyását és védőként jelentkezett Gonza mellett.

A Mironescurtörvényt kéri alkalmazni az ügyész

*Pastia ügyész vádbeszédében konstatálta, hogy az eljárás a BTK 174-i paragrafusára alapszik indult meg Gonza ellen. Kijelentette, hogy az ügyész vádirat minősítését megváltoztatja, amennyiben nem a BTK., hanem a Mironescurtörvény alapján kéri a vádlott megbüntetését. Részleteket olvas fel a cikkből, melyek igazolják, hogy a cikk a büntett feldicséresének kritériumait kimeríti. Végül ismerteti a Mironescurtörvény 9-ik paragrafusát, mely ezt a büntetést öt évig terjedő börtönbüntetéssel sújtja.

Dr. Bratuné szólalt fel és igazolni igyekezett, hogy abban a hangulatban az egész román közvélemény Siancu mellé állott, aki tetteivel nem közönséges büntetést, hanem nemzeti érdéki büntetést követett el.

— A nemzet érdekében nincs büntetést — veti közbe Puscaru elnök.

— Akkor — folytatta — Bratuné asszony ezrek és ezrek állottak Siancu mögé, az az ezer és ezer mécesalád, mely pusztulását köszönhette Tischlernek. Ez a fiatal és bátor újságíró nem tett egyebet, minthogy kifejezést adott a közhangulatnak.

A hangulat csinálja a cikket, vagy a cikk a hangulatot?

— Ez tévedés — replikázott Pastia ügyész — ez az érvelés circulus viciorust teremt. Önök, újságírók hangulatot teremtenek egy mozgalom számára, aztán pedig a hangulattal igazolják a cikkeik megjelenését.

A törvényszék rövid tárgyalás után háromhavi börtönbüntetésre, 800 lej pénzbírságra és politikai jogainak három évre való felfüggesztésére ítélte Gonza Grigort.

Az indoklásban aláhangsúlyozta a tanácselnök, hogy Gonza cikke a büntény feldicséresése büntetendő kritériumait kimerítette. Enyhítő körülménynek a vádlott fiatal korát tudta be a törvényszék. Az ügyész megnyugodott, vádlott és védelem fellebezett.

Az ipariskolai végzettség Szinte folytatódatosan tartotta meg ugyanaz a törvényszéki tanács Gonza még egy sajtóperében a tárgyalást. Gonza Vuiu dr. egyetemi tanár perrelte be, mert a hírlapíró támadó cikkeit írt ellene lapjában. Pastia ügyész megkérdte a vádlottól, hogy milyen iskolai végzettsége van.

— Ipariskolát végeztem — válaszolt a hírlapíró.

— Határozottan bátor ember, hogy ilyen végzettség mellett egy egyetemi tanárral kezd vitát... — jegyezte meg az ügyész.

Az ügyet elhalasztották, míg az egyetemi tanár per indítására felhatalmazást kap a közoktatásügyi minisztériumtól.

Romanov: Három pár selyemharisnya. Romanov, a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékait és tragikomikus csalódását írja meg. Egy darab e'et hol komikus, hol megdöbbentően le-sújtó körképe ez a pompás regény. Ára köve 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyv-osztályában az összeg és portaköltség előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Elkészült a fokozott államvédelemről szóló törvénytervezet

Az igazságügyminiszter törvényjavaslatát a parlament előtt. Törvény készül a „Vad comercial”-ról

Amneszia a sajtóvétségekre

Bucuresti, február 23. Az új kormány valamennyi minisztere fokozott munkával igyekszik elkészíteni azokat a törvényjavaslatokat, melyekkel a most kezdődött parlamenti ülészek elé óhajt jönni. A kormány programjába vette ugyan, hogy — eltérően az eddigi gyakorlattól — minél kevesebb új törvénnyel akar előjönni és fontosabbnak tartja a kevesebb jó és jól végrehajtott törvényt, mint a sok hibás és végrehajtott törvényhozási rendelkezést, a helyzet azonban napról-napra több törvénytervezet elkészítését kívánja meg s már most látszik, hogy a kormány nem fogja tudni megtartani azt a kitűzött célt, hogy kevés törvénnyel kormányozzon. Nincs minisztérium, melyben három-négy új javaslat ne várna előterjesztésre. Előljár ezekben a pénzügyminiszter s nyomon követi az igazságügyi részort, ahol már négy kész javaslat várja a parlamenti tárgyalást.

Az első javaslat, amelyet Antonescu igazságügyminiszter előterjeszt: a sajtóamnesziára vonatkozó, félig már megszavazott törvény lesz. Ezt a törvénytervezetet még az előbbi kormány készítette el s ugyan ő a képviselőházzal meg is szavaztatta. Hátra van, hogy a Szenátus is elfogadja a törvényt s az már életbe is léphet.

Elkészült a fokozottabb államvédelemről szóló törvény tervezete is, amelyet az ország legkiválóbb jogászainak részvételével készített el az igazságügyminiszter. Ennek a törvénynek nemcsak a belső rend biztosítása szempontjából van jelentősége, hanem azért is, mert az ország több részében elrendelt ostromállapot és a cenzura csak ennek a törvénynek életbeléptése után fog megszűnni. A javaslat Antonescu igazságügyminiszter, Rădescu semmitörvényi elnök, Ionescu-Dolj és Pella tanárok munkája.

A kereskedőket és iparosokat közelebbi érdekeiért a harmadik javaslat, amely régi kivánságát teljesíti az üzletbélőknél:

A Vad comercial törvénybeiktatásáról van szó, amelynek segítségével az üzletbélő kereskedő és az ipartűző mesteremberek biztosíthatják maguknak azt, hogy azt a helyiséget, amelyben hosszabb időn át eredményesen folytatták működésüket a háztulajdonos nem értékesítheti más bérlettel és jelentéktelen lakbérkülönbség miatt nem teheti ki a bérletből lakóját, akinek kereskedői vagy ipari tevékenysége a helyiség bérértékét felemelte. A törvénynek nagy jelentősége akkor lett volna amikor még tartott a hájsza az üzlet helyiségek után. Ma már, amikor egyre szaporodnak a ki nem adható lakrészek és üzlethelyiségek, a Vad comercial kódifikálása vesztett jelentőségéből.

Az életben lévő moratórium a belföldi adósságokra március 1-én tudvalevőleg

Miért emészt rosszul

Ahogy egyes mirigyek nyálat választanak ki, ugyanúgy a gyomor kiválaszt bizonyos nedveket, amelyek az ételeket feldolgozzák és előkészítik azokat a belekbe való jutásra, ahol az emésztés befejeződik. Ha az emésztés hosszadalmas és fájdalmas, bizonyos lehangoltságot érez, valamint gázok, hányinger, savanyu szájvíz, bőfűgés, migrén, stb zavarja közérzetét, úgy 10 esetből 9 esetben a gyomor által kiválasztott nedvek túlságosan erős savtartalmuak és a feldolgozatlan vagy rosszul feldolgozott ételek nyomják a gyomrot és erjednek a gyomorban. Ez az erjedés irritálja a gyomorfalakat és ez okozza a különböző formájú emésztési zavarokat, ezek a zavarok majdnem azonnal eltűnnek, ha a túlságos savképződést semlegesíti olyanformán, hogy étkezés után vagy amikor csak a legkisebb fájdalmat érzik, bevesz egy félkanálka Magnesia Bisurátát egy kevés vízben. Ilyenformán eltéríti a gyomorfájdalmakat és hogy ezek a fájdalmak krónikus gyomorhajtá avagy esetleg még súlyosabb gyomorbetegséggé fejlődhesse; mindent elhagy, ami jól esik, anélkül, hogy emésztési fájdalmaktól kelljen tartania. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, kis csomagolás ára 75 lej, nagyobb, gazdaságosabb csomagolás ára 110 lej.

lejár és a kormány által a konverziós törvény módosításának előkészítésére kiküldött bizottság még nem készült el munkájával. Előrelátható, hogy a moratóriumot meg kell hosszabbítani s az igazságügyminiszter azt tervezi, hogy a jelenlegi moratórius törvény hatályát ez év június 1-ig meghosszabbítja. Az erre vonatkozó törvényjavaslat is készen van

s a napokban átkerül a Legfőbb Törvény előkészítő Tanácsához.

Ugyaninnen már jóváhagyva visszaérkezett a minisztériumhoz a semmitörvényi bírák nyugdíjkorhatárának meghosszabbításáról szóló törvény. A kuriai bírák 68-70 éves korukban nyugdíjazhatók, ha ugyan szolgálatképtelenségük korábban be nem áll. A kormányok váltakozva hol a 68, hol a 70 évet állapították meg a kötelező nyugdíjbavonulása időpontjaként. A jelenleg működő bírák azonban jogszerűtlenül minősítették az utolsó kormány intézkedését, amellyel a 70 évet 68-ra szállította le s jogaik megvédésére beperelték az államot s a Semmitörvényi egyesült tanácsa kimondta, hogy a jelenleg szolgálatban lévő bírákra a korlátozás nem alkalmazható és alkotmányellenes. Ezért vált szükségessé a törvény módosítása, am; ebben a parlamenti ülészekben meg is történt.

CINEMAZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Szombat d. u. 3 órákor: Cigánybáró. Vasárnap d. u. 3 órákor: Aida. Hétfő este 8 órákor: Romeo és Julia.

A elj-oradeai társulat harmadik játék ciklusának megnyitó műsora:

Szombaton délután 3 órákor: Ember a hid alatt. (10 és 17 lejes helyárakkal.) Szombaton 6 órákor: Több mint szerelem. (Újdság hatodszor. Az idei szezon legnagyobb sikere.) Vasárnap délelőtt 11 órákor: Bűn és bűn hódos. Matiné előadás 17 és 10 lejes helyárakkal.) Vasárnap délután 3 órákor: Nyitott ablak. (Operett újdság másodszor.) Vasárnap délután 6 órákor: Nyitott ablak. (Operett újdság harmadszor.) Vasárnap este 9 órákor: Tessék beszélni! Operettrevü harmadszor! A premier szereposztásában. Rendes helyárakkal.

Hétfőn: Az ember tragédiája előkészületei és főpróbája miatt nincs előadás. Kedden este fél 9 órákor: A ember tragédiája. (Ünnepi díszelőadás a nagy mű első cluji előadásának ötvenedik évfordulóján. Teljesen új rendezésben, új díszletekkel, Erkel teljes kísérelő zenéjével, harminc tagú zenekarral, a r. kat. egyházi énekkar közreműködésével. Vezényelnek: Zsigmond Rezső és Stefanidesz József. Az urak kértnek sötét ruhában, a hölgyek estélyi ruhában megjelenni.) Szerdán este fél 9 órákor: Az ember tragédiája.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Szivek melódiája. Operett, Schubert zenéjével, főszerepekben: Martha Eggert és Hans Járay. Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor:

URANIA-MOZGO MŰSORA

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor: Dr. Miramel, rendkívül izgalmas film, főszerepekben: Lugosi Béla.

Ganz Abrahámné

Kóser szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyv-osztályánál

Ara 180 lei

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, február 24.

Bucuresti, 18.15: Rádiózenekar, 20: Gítárzene, 21.15: Saxofon, 21.45: Hírek.

Budapest, 6.45: Torna, utána gramofon, 12.05: Énekhangv. 1.30: Cigányzene, 4: Meseóra, 5: Diaktörténet, 5.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekari hangv. 8.10: Kis színpad, 8.55: Hírek, 10.30: Időjárás, majd cigányzene.

Bécs, 20.30: Suppé operett. Berlin, 19: Wagner est. Lohengrin, Siegfried, Bolygó hollandi operarész. Heilsberg, 18.25: Orgona. Stuttgart, 16: Filharmonikus hangv. Varsó, 20: Könnyű zene. Milánó, 20.40: Dalok. Róma, 21: Opera. Prága, 22.15: Lemezek. Brünn, 19.55: Zsidó művészeti est. Közvetítés a Typos-teremből. Wolfsohn: Hangulatképek a gyermekvilágból (zongora) Héber dalok (Az ifjú zsidók énekkara). König: Himnusz Palesztinai héber népdalok. Segall-Rosenbach: jeruzsálemi héber énekes előadásában.

Vasárnap, február 25.

Bucuresti, 17: Rádiózenekar, 18: Beszélőműsor, 19.20: Dales, 20.20: Glazunov, IV. szimfonia, 21.15: Beethoven: Egmontnyitány, Enescu: Román költemény, 21.45: Beszélőműsor.

Budapest, 15: Hírek, 10: Istentisztelet, 12: Pontos időjelzés, időjárás, 12.30: Zenekari hangv. 2: Gramofon, 3: Földművelésügyi minisztérium előadása, 3.45: Cigányzene, 4.35: „Hun-magyar mondavilág” címen előadás, 5.10: Zenekari hangvers. 7.35: Operettelőadás, „Három kis-lány”, 10.20: Hírek, 10.35: Cigányzene Bécs, 20.05: Tiroli balladák, 22.10: Rádiózenekar. Berlin, 22.30: Szor-zene. Breslau, 22.30: Orgona. Lipsce, 18.40: Hangv. Varsó, 18.40: Operett. Milánó, 21: Opera. Róma, 20.45: Pagini emlékhangv. Prága, 17.15: Operettelőadás. Brünn, 18: Csajkoovszkij zongoratrió, utána modern zongoradarabok. Ljubljana, 20: Opera.

Zilahy Lajos: Valamit visz a víz. Uj Zilahy propagandakötet, 57 lej egészvázsonban. Kapható az Uj Kelet könyv osztályában az összeg és portóköltőség előzetes beklüldésével vagy utánvétellel.

Figyelem!

Hason témájú könyv eddig még nem létezett!

A legaktuálisabb szennáció az emberiség megmentésére, a gazdasági végpusztulástól és a közelgő gazdasági világháború borzalmainak elkerülésére céljából a

Problema vietii

34 oldalas és román nyelven megjelent könyvecske, melynek tartalma — tekintve az univerzális korszakot —, hogy az emberiség eddigi vak-ságára fényt derítsen és a mai nehézhelyzetéből a kiutat megtalálva, testvéries megegyezésre jusson. A „Problema vietii” könyvecske mindenkinél szükséges van, melynek jó tanácsairól feltétlenül meg fog győződni.

Ara 15 lej.

Kapható:

HIRSCH ADOLF
könyvkereskedésében Devan.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kölcsönél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 szavalel kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kesztyűkészítést tanítók külföldi módussal. A kurzus tartama egy hónap. Tandij egyenként; oktatásnál 500, csoportban 300 lej. Cím a kiadóban.

Hölgyek figyelmébe. Ruhavarrást olcsón és izléselesen vállalok. Iszák Elekne, str. Dorobantilor 36, földszint.

Egy szoba és konyhából álló kis ház 25 ezer lejért eladó. Rovine 27.

Használt írógépet keresünk megvételre, lehet hordozható is. METEOR, str. Reg. Maria 19. Telefon 26.

Perfekt ügyvédjelöltet keresek, aki vidéki városban ügyvédi iroda önálló vezetését társas viszonyban fixum nélkül elvállalná. Megkereséseket „Önálló munka erő” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Üzletvezetőt keresek óvadékkal, szombat és zsidó ünnepek megtartásával egy megyeszékhelyen bevezetett nagyban szesz, likőr, rum, bor és sörkereskedés részére. Csakis agilis kis családu egyének jöhetnek számításba. Cím a kiadóban.

Cal. Reg. Ferdinand 82. alatti házban 4 szoba, konyha, fürdőszobás ucai emeleti lakás május 1-től kiadó. Értekezni Léb, vagy ügyvédi iroda: str. Vlahuta 3. földszint 4.

Üzletvezetőt óvadékkal keresek vidéki országot mentén gazdag községben levő fióküzletet részére, melyhez kényelmes modern lakás, udvar, szép veteményes és gyümölcsösök tartoznak. Március 1-én elfoglalható. Cím a kiadóhivatalban.

Suche Essig resp. Weinessig Schelpesach, Adresse Uj Kelet „Pesachessig”.

Önállóan dolgozó kis és nagy munkás órásságát állandó alkalmazásra kerestetik. Szombaton zárva. Drummer Albert Hatag.

Erdélyi 29 éves önálló, Bucarestiben élelmi kereskedő, havi jövedelme 16.000 lej. házasodni óhajt erdélyi kisasszonnyal vagy fiatal özvegyvel, 200.000 lej hozomány igény választ. csak komoly ajánlatokat. Cím: Str. Atelierului 16. Bucaresti, Misu Grün.

Zongorát és pianót olcsón eladók. „Alkalmi vétel”

Appel David névre szóló 110.477. számú hadirokkant vasuti igazolvány elvesztett, becsületos megtaláló adja le a lap kiadóhivatalába.

Butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Cím: str. Abatele Zavoral 2. Óvár.

— A legfelső tik az ellenzék alkotmányreform Varsóból jelent rendi bizottsága lenzék által ki manyreform el vizsgálat célját zék elé terjeszt

— Ötven évi Londonból jelet napokban házas érti. William Charlotte Daley emmi rendkiv i kötötök márt zót az teszi kü gyesség előzte évek voltak, egymáséi leszn körülmények jó dályozták az e kikerült Ameri leveleztek, késő zöttük a levél tük nem enged jöjjön Angliába. Amerikába. Mi radtak egymás, más párt. Will jómódonak ére megnövsüljön. N szafért Melton régi szerelmét.

— Gyermekre René vezetése emelet, a „Sty ban.

— Ágynak ut cén. Bécsből város külön hadsereg tábor négyret fogna Fülj inségesek Dollfuss kance tól fogva ez a lesz. Erre a nyek voltak f ret, zsemlyét é töttek.

— A Paul E Egyesület f. hó pontosan 6 óra tart, amelyen Korányi-klinika Miklós fog a k adást tartani; lis rendszer haematogen di vendégeket szl

— A Zsidó N nap folyó hó 2 Palaeo kávéház

— Csak szer doán német szl Hinkel, a „por állami biztos”, hami és városi, rendeletet adott náci-újságok sz a színházi vál pok természetes hogy ez a rende sen a német szl intézkedése ugy a német színhá „Deutsche Bühn nízált és támo utján kaphatna gátóknak együ denütt a „Deut seteinek vezető lása van a müs árak megállapít sok rendezéséb érdekli kérdése sükbe és a szere ben a „Deutsche közönséget, jutt a különböző egy jaihoz és gond a jegyeket át i zék az államill adásait. Ak; ál járt, más mód csak ha tagja vésőgnak, mert szere is megszú annak, aki nem fenyegetés szl paragrafusai m gondolt arra, h nak, amelynek akarják biztosí

HIREK

A legfelsőbb törvényszék elé terjesztik az ellenzék által kifogásolt lengyel alkotmányreform életbe lépését. Varsóból jelentik: A lengyel szenátus bizottsága elhatározta, hogy az ellenzék által kifogásolt lengyel alkotmányreform életbe lépését ügyét felülvizsgálat céljából a legfelsőbb törvényszék elé terjeszti.

Ötven évi jegyesség után házasság. Londonból jelentik: Melton városában a napokban házasságot kötött egy 67 éves férfi, William Male és egy 65 éves nő, Charlotte Daley. Ebben még nem volna semmi rendkívüli. Ennél öregebb párok is kötöttek már házasságot. Ezt a menyegzőt az teszi különössé, hogy ötven évi jegyesség előzte meg. Tizenhét, illetve 15 évesek voltak, amikor elhatározták, hogy egymáséi lesznek. Sajnos zavaró külső körülmények jöttek közbe és egyre akadályozták az egybekelést. William Male kikerült Amerikába. Egy darabig nem is leveleztek, később újra megkezdődött a levelezésük a levélkapcsolat. Anyagi helyzetük nem engedte meg, hogy akár a férfi jöjjön Angliába, akár a nő menjen ki Amerikába. Mindamellett hűségesek maradtak egymáshoz, egyikük sem keresett más párt. William Male most végre elég jómódúnak érezte magát ahhoz, hogy megmősüljön. Néhány héttel ezelőtt visszatért Meltonba és végre feleségül vette régi szerelmét.

Gyermekruha-szalón nyílt Lautmann Renő vezetésével str. Memorandului 2. emelet, a „Styl” ipar művészeti szalonban.

Agguk után gulyáságyuk Bécs utcén. Bécsből jelentik: Ma délelőtt a főváros különböző pontjain az osztrák hadsereg tábori konyháj gulyást és kenyéret fognak kiosztani a munkanélküli inszerek között. A gulyásakciót Dohfuss kancellár kezdeményezte s mártól fogva ez a népelelmezés rendszeres lesz. Erre a célra ma éjjel pékműhelyek voltak felállítva, amelyek kenyeret, zsemlyét és más aprósüteményt sütöttek.

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 25-én, vasárnap délután pontosan 6 órakor rendkívüli szakulást tart, amelyen egy budapesti vendég a Korányi-klinika v. adjunktusa, dr. Róth Miklós fog a következő programmal előadást tartani: 1. a reticulendotheliális rendszer kortani jelentősége, 2. a haematogen diffusz vesebajokról. Orvostudományokat szívesen lát az egyesület.

A Zsidó Nőegylet 6 órai teaja vasárnap délután 6 órakor lesz a Palace kávéházban.

Osak szervezett néző járhat állandóan német színházba. Berlinből jelentik: Hinkel, a „porosz színházi választmány” elnöke, érthetőbben: a német állami és városi színházak diktátora, a rendeletet adott ki legutóbb, amellyel, a néző-újságok szerint, sikerült megoldania a színházi válság kérdését. A német lapok természetesen nem merik észrevenni, hogy ez a rendelet ássa meg végérvényesen a német színház sírját. A rendelet főintézkedése ugyanis az, hogy a jövőben a német színházakban a nézők csak a „Deutsche Bühne” nevű államilag szervezett és támogatott közönség-szövetség útján kaphatnak jegyet. A színház igazgatóknak együtt kell működniük mindent a „Deutsche Bühne” helyi szervezetének vezetésével, amelynek becsapása van a műsor összeállításába, a helyi árak megállapításába, az ifjúsági előadások rendezésébe és „minden a színházat érdeklő kérdésbe”, vagyis a szerződtetésbe és a szereposztásokba is. Ezzel szemben a „Deutsche Bühne” verbuválja a közönséget, juttatja el a színházjegyeket a különböző egyesületek, szervezetek tagjaihoz és gondoskodik arról, hogy azok a jegyeket át is vegyék és végig is nézzék az államilag „fémjelzett” darabok előadásait. Aká állandóan akar színházba járni, más módon nem juthat jegyhez, csak ha tagja a „Deutsche Bühne”-szövetségnek, mert a színházak bérletrendezésére is megszűnik a rendelet szerint. Jaj annak, aki nem jár színházba! — ez a fenyegetés szól a Hinkel-féle új rendelet paragrafusai mögött. Aki kieszelte, nem gondolt arra, hogy jai annak a színháznak, amelynek fennállását ilyen módon akarják biztosítani.

450 lejért III. osztályon | Oda és vissza
640 lejért II. osztályon | résztvehet

CLUJ—BUCURESTI társasutazáson

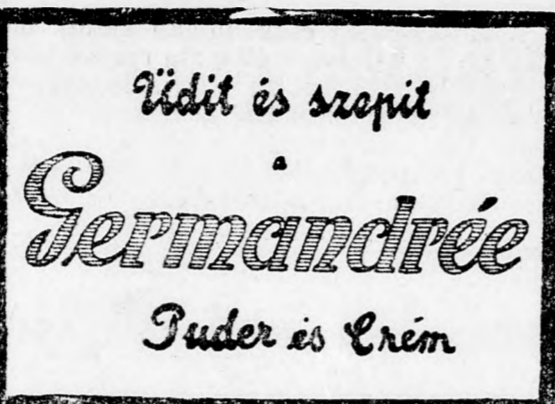
Indulás 1934 március 10-én, szombaton este. Visszaútauzás Bucurestiből kedden este. Előjegyzéseket elfogad legkésőbb 1934 március 6-ig a WAGONS-LITS „COOK” Cluj, Piata Unirii 18. sz. (Telefon: 2-24.), ahol szállodai szobák is foglalhatók.

A legfelsőbb amerikai törvényszék alkotmányosnak mondotta ki a magánosok által gyűjtött arany állami befoglalását. Washingtonból jelentik: A legfelsőbb amerikai bíróság magánosok panaszára foglalkozott a kormány azon intézkedésével, amellyel a magánosok által gyűjtött aranyat az államkincstár javára befoglalta. A legfelsőbb törvényszék alkotmányosnak mondotta ki az intézkedést.

A Regal-kávéház tulajdonosa a kávéház helyiségében a cluji zsidó iparosok aggmeháza javára folyó hó 25-én, vasárnap délután négy órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez. Kérik Cluj város zsidó társadalmát, hogy eme jótékony célú rendezvényen, ahol a nemes cél mellett a legkellemesebb szórakozási alkalom kínálkozik a közönség részére, minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék.

Az amerikai hírlapírók munkakódexe. Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök most adta ki az újságírók munkakódexét. Eszerint a 75.000-nél nagyobb példányszámban megjelenő lapok szerkesztőségében a munkatársak hetenként csak öt napig dolgozhatnak s heti munkabérujuk száma nem haladja meg a negyvenet.

Alkalmi könyvvásár Lepagenán. Új könyvek, az eredetiek 70—80 százalékaival olcsóbb. A egyszerű klasszikus regénytár, a kitűnő Világkönyvtár kötetei, Eötvös József, Eötvös Károly, Jókai, Rákosi Viktor, Cervantes, Dosztojevszkij, Flaubert, A. France, Shaw, Stendahl, Tolstoj, Zola, Bergson, Ferrero, Nietzsche, Spenser, Ruskin, stb. művei. A filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei. Minden 10, 25, 30, 33, 40 50 lejes árakban Lepagenán Cluj. Menjen be Lepagehoz, mert ilyen alkalom ritkán adódik, értékes könyveknek ilyen olcsó áron való vásárlására. Kérjen ingyen prospektust.

A mentők hírei. Szombaton délután a éfrista munkások nem kapták ki teljes fizetésüket. A hátralevő összeget esütörtökön fizették ki, minek öröme több éfrista munkás elment egy kosmába. Leitták magukat alaposan a kosmában, majd verekedni kezdtek. Verekedés közben Rapolti Alexandru 46 éves CFR munkás súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők bekötötték sebeit és a klinikára szállították. A verekedők ellen megindult az eljárás.

Ma, szombaton nagy premier a ROYAL Mozgóban:

„Leányok a vásáron” Főszereplő: **LIANE HAI**
(Leánytest)

Ez az óriási, izgalmas világfilm a leánykereskedők titokzatos életét tárja fel s melynek cselekménye Algír, Földközi tenger és Mallorca csodaszép vidékein játszódik le. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: *A három királya.* Főszereplő: **JOSE MOICA.**

Rendeleti uton lépteti életbe a francia kormány a takarékoskodási rendszabályokat. Párizsból jelentik: A kamara pénzügyi bizottságában Doumergue miniszterelnök és Germain Martin pénzügyi miniszter felszólalásai után 18 szavazattal 8 ellenében felhatalmazást adtak a kormánynak arra, hogy takarékoskodási rendszabályokat rendeleti uton léptethessen életbe.

Modern dal- és balladást Sigheten. A sighetí Ujságírószervezet a modern zene megismertetése és népszerűsítése érdekében két hangversenyt rendez e hó 28-án és március hó 1-én. Mindkét estére előadónul Ferenczy Zsuzs, az ország határain túl is elismert dalénekesnő és Kádárné Hevesi Erzsébetet, a kiváló zongoraművésznőt kérték fel. Ferenczy Zsuzs, Bartók és Kodály nálunk is nagy sikerrel előadott dalait és balladait mutatja be a sighetí közönségnek, míg Hevesi Erzsébet Bartók román népzene-feldolgozásait adja elő zongorán. A két este műsora így teljes képét fogja adni az erdélyi, egymásmellett élő népek, dal és ballada kultúzetének a legmodernebb mes terek feldolgozásában. Sigheten rendkívüli érdekességgel tekintenek a nem mindennapi zenei eseményre.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság.” Egy hírdetőiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívromanban. Kapható az Uj Kelet könyvsztyályában az összeg és portókótség előzése bekiúdeséve vagy utánvétellel.

Irodalmi törvényszék Targumuresen. A hat szervezetben tömörült targumuresi zsidó ifjúság folyó hó 26-án, hétfőn este fél 9 órakor a zsidó kulturházban közös rendezvényben nagy irodalmi törvényszék rendez. — Megvitásra kerül Feucht Wanger: „Zsidó háboru” című világsikerűt befutott könyve. Az ítéletet a dr. Lövy Ferenc főbíró elnök, dr. Hirsch Gusztáv, dr. Löte Lajos, dr. Löwenstein Lajos és Sennonsieb Béla tagokból álló zsűri mondja ki. Meghívók nem lettek szétküldve. Akit érdekel az ifjúság útja, utkeresése, problémái, az nem hiányozhat.

Öngyilkosságot követelt el, mert lopással gyanusították. Binder Frigyes 48 éves pékségédt lopás vádjával a rend őrség letartóztatta. Binder, aki ártatlan nak mondta magát a lopás büntetésében, nagyon szívére vette letartóztatását és kikérezkedett a rendőrségi mellékheleységbe. Egy rendőr kíséretében kiengedték. A rendőr az ajtóban őrt állt mig Binder bement. A rendőrnek azonban feltűnt, hogy Binder szokatlanul sokáig maradt benn és utánna ment. Binder a földön fektűt vérző karral, mint kiderűlt felvágta az ereit egy bieskával. A rendőrség értesítette a mentőket, akik a súlyos állapotban levő pékmunkást a sebészeti klinikára szállították.

Megjelen! **Reifenetes Adolf** Megjelen!

tragikomikus eposza, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauj mázolóegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.

Zsidóknak fölöttébb javallva írta:
Salamon László
Egyszerre fog sírni és nevetni rajta!

Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvsztyálya útján. Ára 20 lej és portó.

Kisebbségi sajtóperek napja. A cluji tábla Radulescu tanácsa ma hirdetett ítéletet Szász Endre, a Keleti Ujság felelős szerkesztőjének sajtóperében. Szász Endre a múltév májusában cikket írt Kövér Gusztáv bihormegyei magyarpárti alelnök védelmében, akit egy határálléppel kapcsolatban felelősségre vont a cluji hadbírósg és akit Rau oradeai rendőrvésztor a cluji hadbírósgához intézett átiratában kalandor és más hasonló jelzőkkel aposztrofált. Ugyancsak szót emelt cikkében a hírlapíró az ellen, hogy Arama őrnagy, királyi főügyész vádiratában kijelentette, hogy meg kell változtatni az alkotmányt, ha nem ad módot arra, hogy ilyen bűnöst elítéljenek. Az ügyesség hatósági személy megsértéséért emelt vádat annakidején Szász Endre ellen. A törvényszék nyolcnap eljárássra és 3000 lej pénzbüntetésre ítélte a hírlapírót melyet a tábla háromezzer lej büntetésre szállított le. A semmitőszék viszont a bizonyítás kiégésítése végett az iratokat visszaküldte a táblához. A második táblai tárgyaláson a bizonyítás kiégésítése végett áttanulmányozták ugy Rau kvesztor átiratát, mint a vádiratot, mely után a táblai tanács felmentette Szász Endrét az ellene emelt vád alól. — A cluji törvényszék előtt ma ismét kisebb ségi újságírók állottak vádlóként. Dr. Kremmer Miklós, az Ellenzék főmunkatársa, kisebbségi sajtóperek egyik legtöbbet szereplő alakja állott ma ismét sajtó útján elkövetett igazgatási vádjával a bíróság előtt. Ugyancsak sajtó útján elkövetett vétségért vonták felelősségre Szentimrei Jenőt, az Ellenzék felelős szerkesztőjét és Barzilay István, az Uj Keletmunkatársát. Mind három hírlapíró ügyében a cikkek hitteles fordítása végett a bíróság elhalasztotta a tárgyalást.

A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fűlzugás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által sok esetben elmúlnak.

Többmillió visszalés ügyében nyomoznak a lugoji pénzügyigazgatóságnál. Lugojról jelentik: A lugoji pénzügyigazgatóságnál nagy visszaéléseknek jöttek a nyomára, amelyeknek szála 1925-re nyúlnak vissza. A vizsgálat érdekében még nem közöltek részleteket a nyilvánossággal, de amny máris kiderűt, hogy több millióról van szó.

A Hazamir ének- és dalegylet vezetősége felkéri az énekeseket és azokat, akik az egyesületbe még belépní óhajtanak, hogy február 25-én, vasárnap este fél nyolckor a Ferdinand király ut 52. szám alatt a neolog hírközség nagytermében megjelenni szíveskedjenek.

Közelebről megindulnak az angol-francia kereskedelmi tárgyalások. Párizsból jelentik: Több lap londoni értesűlés alapján közli azt a hírt, hogy közelebről meg fognak induli az angol-francia kereskedelmi tárgyalások a most fennálló ellentét kiküszöbölésére.

Argentina tengeri termése nem kiégítő. Buenos Airesből jelentik: Argentina tengeri termése nem kiégítő. A világpiacon árak az argentinai kínálat elmaradása mellett is alacsonyok maradnak, mert más nagytermelő országokban hatalmas készletek állanak rendelkezésre.

Nagy léptekkel halad előre Csehszlovákiában az elektrifikálás. Prágából jelentik: Az elektrifikálás nagy léptekkel haladt előre az elműt év folyamán is. A csehszlovák községek 67, a morvaországak 68 és a tót felföldiek 19 százaléka kap villanyáramot.

Lengyelország nem tér le az arany alapról. Varsóból jelentik: A csehszlovák valuta értékesűkése nyomán igen befolyásos lengyel pénzügyi körök azzal a kéréssel fordultak a lengyel kormányhoz, hogy a zloty a eszkoron értékesűkésenek arányában devalválja. Amint most illetékes helyen tájékoztatnak bennünket: ezt a kérelmet a pénzügyi kormány és a varsói nemzeti bank vezetősége a leghatározottabban visszautasította. Egyben nyilvánosan is közszétette, hogy az eddigi deflációs politika nemcsak az ipari termelési költségek és árak leszállítását biztosította, de nagy mértékben fokozta a kiviteli lehetőségeket is. Tehát ugy a fentieknél fogva, mint pedig azért, mert az arany paritás feltételű elősegíti a belső tőkeépződést is: minden körülmények között ragaszkodik a zloty mai értékének fenntartásához.

em!
...eddig még nem
...záció az embe
...a gazdasági
...a közlő gáz
...ainak elkerűlése
...a
vielői
...nyelven meg
...elynek tartalma
...zális korszakot
...g eddigi vak
...és a mai ne
...tat megtalálva,
...ésre jusson. A
...nyvecskéré min
...nyelnek jó
...meg fog győ
...
...
DOLF
...ében Devan.
...
ÉSEK
...
...szó 2 lej, vast
...isebb apró hírd
...knek 30 számlát
...téseék díja elő
...csak egy továb
...mellékelve van
...
...k külföldi metó
...tama egy hónap.
...tatásnál 500, cso
...kiadóban.
...Ruhayarrást ol
...ok. Lszák Elekne,
...öldszánt.
...ből álló kis ház
...tíne 27.
...resünk megvétél
...METEOR, str.
...26.
...keresek, aki vi
...iroda önálló ve
...an fixum nélkül
...et „Önálló munka
...vatal továbbít.
...vadászokkal, szom
...tegtartásával egy
...vetelt nagybani
...és sörkereskedés
...tesaládu egyének
...im a kiadóban.
...82. alatti házban
...szobás uceai eme
...kiadó. Értekezni
...da: str. Vlahuta
...al keresek vidéki
...községben levő
...lyhez kényelmes
...ép veteményes és
...tíus 1-én elfoglal
...alban.
...teinessig Schelpe
...„Pesachessig”.
...és nagy munkás
...mazásra kereste
...Drummer Albert
...lő. Bucurestiben
...jövédelme 16.000
...lyi kisasszonnyal
...200.000 lej hoza
...ak komoly aján
...terului 16. Bucu
...olesón eladók.
...lő 110.477. száma
...olvány élvezett,
...a le e lap kiadó
...es ellátással ki
...Zavoral 2. Óvár.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Tatarescu gyengélkedése miatt csak ma kezdődik a felirati vita

Elutasították Argetoianu javaslatát, hogy a konverziós moratóriumot június 1-ig meghosszabbítsák

Bucuresti, február 23. A kamara ülésén napirend előtt Uica hadügyminiszter a kormányt nagy tapsaival kísérve a szónoki emelvényre ment fel a törvényjavaslatot terjesztett elő az 1934. évi kontingens behívásáról, Inditványára megszavazták a javaslat tárgyalásának sürgősségét.

A kormány az összes adósságok konverzióját készíti el

Argetoianu pedig a saját nevében terjesztett elő törvényjavaslatot, amely szerint a március elsején lejáró moratóriumot a konverzió szükségessége és előkészületei miatt, valamint méltányossági okokból június 1-ig meghosszabbítják.

Argetoianu javaslatához többen csatlakoztak. A javaslat felfüggeszti az összes ingó és ingatlanok árverését, a kereskedőkre nézve is, akik a konverzió nyújtotta moratóriumot jelenleg nem élvezik.

Sassu ipar és kereskedelmi miniszter hangsúlyozza, hogy a kormány programjának egyik legfontosabb pontja a konverzió. Sokkal fontosabb ez a kérdés, semhogy alapos tanulmányozás nélkül a parlament elé lehetne hozni. Politikai célokra szokták a kérdést kihasználni, de a kormány erre nem hajlandó, hanem a legnagyobb komolysággal méltóan egy bizottság dolgozik Bratianu Dinu pártelnök vezetésével a tökéletes megoldás tervén. Nem teheti magáévá Argetoianu javaslatát, már csak azért sem, mert a múltból ismeri azt a szellemet, amelyet Argetoianu ebben a kérdésben tanúsít és amit az ország eléggé megismert. Kéri, hogy teljes bizalommal legyenek a kormány iránt, amely az összes adósságok konverziójának tervével fog a parlament elé járulni.

Argetoianu válaszol, hogy alapelveiben kielégíti a miniszter javaslatát, de a formákban nem. Speciális törvényt kíván a június 1-ig való moratórium meghosszabbításról.

Mi meg fogunk szavaztatni olyan speciális törvényt, amilyen szükséges — mondta Sassu miniszter.

Adam Ionescu lupista bejelenti, hogy azonosítja magát Argetoianu javaslatával.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést és a kamara elveti a sürgősséget.

Elnök ezután bejelenti, hogy a kamara részvétélvitatot kapott Pop Cicio halála alkalmából Merlino, az interparlamentáris konferencia francia csoportjának elnökétől, valamint Napanasztától, a Balkán konferencia elnökétől is Athénből.

Junian interpellál a Stere-ügyben

Junian kérdést intéz a közoktatásiügyi miniszterhez a Stere-ügyben. Kijelenti, hogy Stere, aki az alkotmányjog tanára a Jasi egyetemen, illegális módon függesszték fel katedrájától. Kérdezi, milyen intézkedéseket kíván eszközölni a miniszter.

Egyfelvonásos vigjátékok

PURIMRA!!!

Feketeszesz, Gábert ünneplik, Teltalát, Válgak — ne válgak, Szinjáték (csak női szereplők), Purim ebéd. Ár: jogdíjjal minden darab 150 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

ter, hogy ez az illegális helyzet megszűnjön. A miniszter válaszával teszi függővé, hogy interpellációt terjeszt-e elő ebben az ügyben, amelyet 15 év óta mindegyre felszínre hoznak, anélkül, hogy elintéznék.

Napirenden a szekciók összehívása szerepel. A felirati vitára a miniszterelnök

gyengélkedése miatt nem került ma sor és valószínűleg csak holnap kezdik meg.

Titulescu állapota rosszabbodott
Titulescu állapotát elég súlyosnak találják. Az újabb műtét következtében magas láza van és attól félnek, hogy betegsége komplikálódik. Nem tartják valószínűtlennek, hogy állapota súlyosbodni fog.

A meggyilkolt Prince fia azt állítja, hogy apja politikai gyilkosságnak esett áldozatul

A fiu hozza nyilvánosságra a kompromittáltak névsorát

Párizs, február 23. A meggyilkolt Prince törvényszéki tanácsos fia nyilatkozatot tett közbe a lapokban, amelyben beszéget az a meggyőződését, hogy atyja politikai gyilkosságnak esett áldozatul. Beigéri, hogy a Staviski-ügyben kompromittáltak névsorát ő fogja nyilvánosságra hozni s egyáltalán mindent el fog mondani, amiről az ügyvel kapcsolatban tudomása van.

Stavisky-ügy tegnap újra foglalkoztatja a minisztertanácsot. A kormány elhatározta, hogy a botrányra vonatkozó adatokat kiméletlenül át fogja adni a nagy nyilvánosságnak. Elhatározták a vizsgálát megszüntetését is.

Prince bíró gyilkosa nyomravezetőjének százezer frank jutalmat tűztek ki.

A szíriai Beiruthban elfogott Saacazane szélhámos bankárt a Theophil Gauthier hajón fedezet alatt Marseille kikötőjébe hozták.

Párizs, február 23. Doumergue miniszterelnök megbeszélést folytatott Cheron igazságügyminiszterrel és Sarraut belügyminiszterrel, többek között arról a gyilkosságról is, amelynek Prince párizsi törvényszéki tanácsos áldozatul esett.

Sarraut belügyminiszter a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy a nyomozó hatóságoknak mindent el kell követniük a tettesek felkutatására. A miniszter szerint valószínűtlen, hogy bünszövetkezet hajtotta volna végre a gyilkosságot, de a büneselmény politikai jellege csaknem egészen kétségtelen. Megállapítást nyert, hogy az a telefonbeszélgetés, amelynek során tudatták a törvényszéki tanácsossal anyja váratlan megbetegedését, nem Dijonból, hanem valamelyik párizsi nyilvános telefonállomásról történt.

Az egész közvélemény ingerülten követeli a gyilkosok felkutatását.

Mussolini audiencián fogadta Weizmann Chaim professzort

Mussolini lapja, a Popolo D'Italia a zsidó államot tartja a zsidó-kérdés egyetlen megoldási lehetőségének

Róma, február 23. Chaim Weizmann professzor, a Cionista Világszervezet volt elnöke, feleségével együtt Londonból jövet Rómába érkezett, ahol az olasz cionista szervezet vezetőivel beható megbeszéléseket folytatott a Palesztina felépítésével és az alapok munkájával kapcsolatos kérdésekről. Mussolini pénteken délelőtt hosszú audiencián fogadta Weizmann professzort, aki február 21-én Nápolyból a Conte di Savoya hajón elindult Palesztinába. A cionista vezér felesége, Vera Weizmann dr., a római Wizo-csoport meghívására nagy érdeklődés mellett előadást tartott az aktuális cionista kérdésekről és a cionista asszonyok mozgalmának jelentőségéről.

Milánó, február 23. A fasiszta párt hivatalos lapja, a Mussolini által alapított Popolo D'Italia legutóbbi számában a Mercur de France egy cikkével kapcsolatosan behatóan foglalkozik a zsidókérdéssel, amely a lap szerint egyike Európa nagyfotosságu és aktuális problémáinak. A cikk, amelynek szerzője a milánói körök szerint maga Mussolini miniszterelnök, a zsidókérdés megoldására irányuló törekvésekkel kapcsolatosan a „nemzeti otthon” teremtésének kérdését analizálja és megállapítja, hogy a „nemzeti otthon” kifejezés kétértelmű, politikai szempont-

ból pedig különösebb jelentőséget nélkülöz. Bizonyos megoldást jelentett volna a zsidókérdés számára egy tényleges zsidó állam megteremtése Palesztinában. A Mercur de France által említett többi megoldási kísérlettel kapcsolatosan, mint aminő a palesztinai állampolgárság elismerése a szétszórásban élő zsidók számára, megjegyzi az olasz lap, hogy az ilyen megoldások jogi szempontból lehetségesek ugyan, a gyakorlatban azonban keresztülvihetetlenek.

Az angol kormány nem engedélyezi parthadseregek felállítását

London, február 23. Az angol kormány egységes abban a felfogásban, hogy nem engedélyezi parthadseregek felállítását és a pártgyenruha viselését.

A hét végére várják a kommunista éhségmenetelők Londonba érkezését. Ha a nagyszabású karhatalmi intézkedések nem lennének elegendők arra, hogy a szélső bal és a szélső jobboldal híveinek összeütközéseit megakadályozzák, akkor a parlament is szót kér ebben a kérdésben s esetleg kimondja a parthadseregek felállításának tilalmát.

A finn hadsereg tisztjei halálbüntetést kérnek a kémekre

Helsinki, február 23. A finn hadsereg tisztjei körében mozgalom indult meg az iránt, hogy a kormánnyal fogadjassék el a halálbüntetés újra bevezetését az idegen államok javára végrehajtott katonai kémkedésekre.

Japán azzal vádolja Kínát, hogy háborút készít elő

London, február 23. Japán azzal vádolja Kínát, hogy az Amerikától gyűlölet és buzavásárlásokra kapott hitelt két fegyverkezésre fordítja és háborút készít elő. Japán repülőgépek megfigyelő tisztjei megállapították, hogy Fu Kieng kínai kormányban a nankingi kormány több repülőteret és erődöt épített. Japán jegyzéket készít, amelyet el fog juttatni a nankingi kormányhoz, amelyben az 1912. évi pekingi szerződésre hivatkozva, tiltakozni fog a fukiengi demilitarizált zóna erődítési munkálatai ellen.

Az osztálysorsjáték húzása. Az állami osztály sorsjáték 5-ik osztályának húzása eredményei 1934 február hó 23-án, 2-ik húzás: napon: 200 ezer lej nyert a 31.877, 100 ezer lej nyertek: 26.039, 27.500 és 67.351, 70 ezer lej nyert: 79.562, 50 ezer lej nyertek: 19.484, 34.562, 57.073 és 59.022, 20 ezer lej nyertek: 3991, 22.471, 28.168, 53.065 és 59.775 és még 1611 nyermény 15 ezer lej és 5.500 lej között.

Összeütközött és lezuhant két portugál repülőgép. Párizsból jelentik: Halálos repülésveszélyesség történt tegnap Lisszabon közelében. Két portugál katonai repülőgép 300 méteres magasságban összeütközött. Mindkét gép motorja felrobbant és a roncsok égve értek földet. A pilóták, egy alezredes és két kapitány, szénné égtek.

Zajin Adar templomi szónoklat. Az Adar 7-iki szokásos hitsonoklatot, ezúton vasárnap délután 5 órakor tartja az elmúlt évben elhunyt nagyjainkról Glasner Akiba főrabbi a Sasz Cheva Tudor Vladimirescu uccu 13 sz. alatti templomban. A templom fűtve lesz.

Az angol királyi kincstárnak akarják eladni a Dél-Afrikában talált 726 karátos gyémántot. Londonból jelentik: Hekkel ezeltől megírták a lapok, hogy a délafrikai Bloomfontain közelében 726 karátos gyémántot találtak. A százezer font értékűre becsült drágakő tulajdonosának, Joongherrn farmernek megbízottja az angol fővárosba érkezett, hogy a gyémántot értékesítse. A megbízott megcáfolta azt a hírt mintha a követ már eladták volna. Az a szándéka, hogy a gyémántot felajánlja megvételre a királyi kincstárnak.

Der Blatist. Ezzel címmel hagyta el a napokban a sajtót Horovitz József főkántor műve. A hatalmas, kétkötéses zenemű első része azok számára készült, akiknek semmi ismeretük nincs a zenei hang írásjeleinek terén. Egy alaphangból kiindulva eredeti módon megmagyarázza a hangok távolsági viszonyát és ennek a könyvnek segítségével rövid idő alatt el lehet sajátítani a kotta-olvasást. A könyv második része magasabb kurzus előmunkák, kántorok és énekesek számára. A zsidó liturgiához készített számos, eredeti kompozíció teszi az érdekeltek számára értékesé a hatalmas művet. A bevezetés és a kisérő szöveg könnyű német nyelven van megírva, ami hozzáférhetővé teszi a könyvet az érdekeltek széles rétegének. A könyv ára kötetenként 250 lej és megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó Rt. nyomása, Ciu, Strada Baron L. Pop 10, Telefon: 977

Cenzurat

Taxa postală
plătite in num.
No. 224713-929.

10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negy
évre 600, egészség
földre: Havonta
félre 12, egészség
detések díjszabás
KELET az erd
szidóság egyetlen
keink utánnom
rás megjelöléséve

Hitler francia

Hitler könyve, tudvalevően már példányszámot újabb és újabb megjelenést már a lamában fordítás szagban nem. Hit irók és kiadók Hit irók megtagadta a kodás oka igen érv oylan hangon bes a könyvnek széle való elterjedése a francia közvélemé szilárd bizalmát nyilatkozatainak csak azt sem lehet amit a szerző me kedvéért: hogy azokat a részeket, döbbenést váltaná ből. A francia for a könyvet prepar kal szemben gyal sűrűnek benne s k kednek el az egész ban egy merész s szerzőjogi engedé dos fordításban, a kiadta a könyvet szagban. A kiadó előszóval becsátja lene szegül annak, országban terjeszt azt hiszi, hogy ár vizsont éppen ezé adását előnyösnek az ő szemében is ha megmondjuk, h tük magunkévá, a nisztere, Frick nyil jogászok bírodalm október 3-án s am nacionalizocialisták a német népnek h társaság, ami nek

A Tara Noastra Joseph Schmid

A Tara Noastra nap-nap után a hobb forradalom diadal

Ez a jelszó az, a fogja váltani a be lenül eltiporja a h

Kik volnának ez It van mingyá cernauti származás nek hangosfilmek ról, stúdiókból a szárnyaló tenorj ködnek.

Ez a hatalmas kistermetű embe szelid, melankólik barátai tudják, ho szokott ártani.

Hadd lássuk tel zának?

„Joseph Schmid lentette ki magát. Bucovinában születégünk egy cern fülej mellől ma so pájész nyomai, a veri ökleit mellől szik, hogy a román kevesebb adólléte Schmid, a cernai százalékért megta tandó Joseph Smi gát.”

Ez volna tehát Rossz néven vess noristától, ha ro vallja magát, hol elonalista szájjából zott volna a szé Schmid, akinek megtagadta volna Végeredménybe Smid a román ál nek? Hétöleg mi énekes szemére, h valaha pájész huz